

EIN:BLICK 5 – Njega

Orijentacijska pomoć na temu invaliditeta

Impressum

Vlasnik medija i izdavač:

Savezno ministarstvo za socijalna pitanja, zdravlje, njegu i zaštitu potrošača (BMSGPK)

Stubenring 1, A-1010 Wien

+43 1 711 00-0

 [sozialministerium.at](https://www.sozialministerium.at)

Mjesto izdavanja i izrade: Beč

Redakcija: Odjel IV/A/10

Naslovna slika: © ikostudio – stock.adobe.com

Layout: BMSGPK

Tisak: Gerin Druck GmbH, A-2120 Wolkersdorf

ISBN: 978-3-85010-613-9

Sva prava rezervirana:

Zabranjena je svaka komercijalna upotreba (i djelomična) bez pisane suglasnosti vlasnika. To osobito vrijedi za svaku vrstu umnožavanja, prevođenja, mikrofilmiranja, emitiranja na televiziji ili radiju, te distribuiranje i pohranjivanje u elektroničkim medijima, npr. internetu ili CD-u.

U slučaju citiranja u naučnim radovima potrebno je navesti izvor „BMSGPK“ i naslov publikacije, te godinu izdavanja.

Upozoravamo da, usprkos pažljivoj obradi, ne garantiramo za podatke u ovoj publikaciji te da je isključena odgovornost Ministarstva i autorice/autora. Pravna tumačenja neobvezujuće su mišljenje autorice/autora i nikako ne mogu predvidjeti odluke neovisnih sudova.

Podaci za naručivanje: Dostupno preko servisa za brošure Ministarstva za socijalna pitanja na telefonski broj +43 1 711 00-86 25 25 i na www.sozialministerium.at/broschuerenservice.

Inhalt

Impressum	2
Uvod	5
Njega – Pravna pitanja	7
Šta je uopće doplatak za njegu?.....	8
Mogu li i ja dobiti doplatak za njegu?.....	8
Šta je potrebna njega?.....	9
Koliko se sati za to priznaje?.....	10
Kako se utvrđuje potrebna njega kod psihički bolesnih osoba odn. kod osoba s kognitivnim poteškoćama?.....	14
Kako se priznaje posebna njega djece i mladih?.....	14
Postoji li dodatak za otežane potrebe njege i za osobe s demencijom ili osobe s psihijatrijskom bolešću?.....	15
Postoji li minimalna klasifikacija za određene dijagnoze?.....	16
Koliki je iznos doplatka za njegu?.....	18
Kako mogu dobiti doplatak za njegu?.....	20
Šta se događa zatim?.....	21
Šta trebam učiniti ako se ne slažem s tom odlukom?.....	22
Hoću li dobiti doplatak za njegu ako sam u inostranstvu?.....	24
Je li tačno da doplatak za njegu neću dobivati ako sam u bolnici?.....	24

... a ako živim u domu?.....	25
Moje zdravstveno stanje se promijenilo!.....	26
Provjerava li se trošenje doplatka za njegu? Šta moram prijaviti?.....	26
Kratko nakon zahtjeva za doplatku za njegu umrla je osoba kojoj je potrebna njega. Šta sada?.....	28
Ne mogu se sam snaći. Ko može zaštititi moje interese ako to više ne mogu sam?.....	28
Kako mogu do samog kraja odlučivati o svojoj sudbini – i kako mi pacijentovo raspolaganje u tome pomaže?.....	32
Njega – Svakodnevica.....	34
Ja sam(a) negujem člana svoje porodice.	
Ko mi pritom može pomoći?.....	34
Praktični savjeti.....	35
Šta se podrazumijeva pod tehničkom pomoći za osobe s potrebnom negom?.....	37
Član moje porodice ima demencijskih poteškoća. Šta to znači za mene?.....	38
Ko će brinuti o članovima moje porodice u slučaju moje kratkotrajne spriječenosti?.....	39
Postoji li finansijska pomoć za zamjensku njegu?.....	40
Na što treba obratiti pažnju ako su članovi porodice koji provode njegu djeca i mladi, tzv. Young Carers (mladi negovatelji)?.....	41
Jesam li osiguran dok negujem svoje dijete?.....	43
... a dok negujem druge osobe?.....	45
Postoje li olakšice za negovatelje u porodici u penzionom osiguranju?.....	45
Hoće li mi se to vrijeme uračunati u penziju?.....	47
Imam li za to vrijeme i zdravstveno osiguranje?.....	47

Ko mi može pomoći u njezi?.....	49
Zaposlen(a) sam, ali želim sam(a) negovati člana svoje porodice. Kako se to može uskladiti?.....	49
Kako mogu iskoristiti odsustvo s posla radi njege ili skraćeno radno vrijeme radi njege?.....	50
Za koje članove porodice mogu ugovoriti odsustvo s posla ili skraćeno radno vrijeme radi njege?.....	51
Koliko može trajati odsustvo s posla ili skraćeno radno vrijeme radi njege?.....	52
Pod kojim uvjetima imam pravo na naknadu tokom odsustva s posla radi njege?.....	52
Koliko je iznos naknade tokom odsustva s posla radi njege i kako se izračunava?.....	53
Kako i kod kojeg tijela mogu zatražiti naknadu tokom odsustva s posla radi njege?.....	53
...a šta je s dopustom za pružanje palijativne skrbi članovima porodice?.....	54
Hoću li za vrijeme dopusta radi pružanja palijativne skrbi članu porodice dobivati naknadu tokom odsustva radi njege?.....	55
Mogu li dobiti poticaj za 24satnu skrb?.....	56
Koji se dohodovni cenzusi primjenjuju na taj poticaj?.....	58
Koji je iznos poticaja i gdje ga mogu zatražiti?.....	58
Što je Austrijski certifikat kvalitete za agencije za posredovanje 24satne skrbi?.....	59
S kim mogu razgovarati o svojim brigama?.....	60
Gdje mogu dobiti informacije i savjet o kućnoj njezi?.....	60
Njega – Usluge.....	62
Šta mi donose socijalne usluge, ko ih nudi i na koje grupe zanimanja se odnose?.....	62
Socijalne usluge – koje dolaze u obzir za mene?.....	63
Koliko koštaju te usluge?.....	69

Njega – Domovi	70
Njega kod kuće više nije moguća. Koje alternative postoje?.....	70
Koliko košta mjesto u domu?.....	71
Ko pokriva troškove?.....	71
Prilog	73
✉ Adrese internetskih 🌐 stranica/poveznice.....	73
📖 Brošure, informativni materijal, preuzimanja.....	93

Uvod

Osobe s invaliditetom i osobe u njihovim okruženju suočavaju se svakodnevno s mnogim preprekama i poteškoćama. Za moguće rješenje tih problema, s obzirom na prilično zbunjujuće mnoštvo nadležnosti, tijela i ponuda za pomoć, potrebna je za početak orijentacija. Ova serija publikacija Ministarstva za socijalna pitanja trebala bi Vam pružiti uvid.

Trudili smo se krenuti od pitanja koja biste i vi mogli postaviti, te smo pripremili za vas informacije o sljedećim tematskim područjima:

EIN:BLICK 1 Djetinjstvo i mladost

EIN:BLICK 2 Rad

EIN:BLICK 3 Rehabilitacija

EIN:BLICK 4 Penzioneri i penzionerke

EIN:BLICK 5 Njega

EIN:BLICK 6 Socijalna naknada

EIN:BLICK 7 Finansije

EIN:BLICK 8 Ravnopravnost

„**EIN:BLICK**“ na temu „Njege“ donosi pregled i treba vam pomoći u orijentaciji. Zbog toga se ne mogu uvijek navesti detaljni podaci. Za ocjenu pojedinačnih slučajeva isključivo su mjerodavne zakonske odredbe. Za posebna pitanja obratite se institucijama navedenim u ovoj brošuri. Servis Ministarstva za socijalna pitanja i njegove djelatnice i djelatnici stoje vam na raspolaganju kao prvo mjesto za sva pitanja u vezi s invaliditetom.

Dodatni uvid pružit će vam Prilog u kojem ćete pronaći adrese najvažnijih ustanova i naše druge brošure i preuzimanja. Finansijske usluge obrađuju se općenito u pojedinim brošurama. Kako bismo vam omogućili bolji pristup pomoći, oslobađanje od plaćanja, popuste itd. koji su dostupni za vas, saželi smo te informacije u posebnoj brošuri „**EIN:BLICK 7 – Finansije**“. U njoj vam nastojimo pružiti puno informacija razvrstanih po potrebama.

Posljednje kompletno izdanje objavljeno je 2019. godine.
Brošura 5 ažurirana je u 2021. godini.

Također vas pozivamo da posjetite internetsku stranicu Ministarstva za socijalna pitanja sozialministerium.at. Tamo ćete pronaći mnogo korisnih informacija i, između ostalog, moći ćete besplatno preuzeti brošure „EIN:BLICK“ koje želite.

Uredništvo

Njega – Pravna pitanja

Više od 466.000 ljudi u Austriji treba stalnu njegu. Već i sama ta brojka potvrđuje važnost ove teme: potrebna njega, od prijašnje individualne rubne pojave, se razvila u rizik za sve ljude u Austriji. Austrija – kao jedna od prvih država – se suočila s tim izazovom i nakon opsežnih priprema stvorila jedinstveni sistem osiguranja njege.

Savezni zakon o doplatku za njegu i odgovarajući zakoni zemalja su uredili osiguranje njege na posve su novi način 1993. godine. Zakonodavna i izvršna nadležnost prenesena je 2012. godine zemalja na Savez u skladu sa Zakonom o reformi doplatka za njegu. To znači da je oko 67.000 korisnika i korisnika zemaljskog doplatka za njegu od 1.1.2012. prešlo u nadležnost Zavoda za penziono osiguranje odnosno Zavoda za osiguranje za javne službe, željeznicu i rudarstvo. Onaj kome je potrebna njega, treba imati mogućnost da si je sam organizira u skladu s vlastitim potrebama, npr. tako da osoba kojoj je potrebna njega članovima porodice, prijateljicama ili

prijateljima i susjedima ponudi financijsku naknadu za njihov rad. Tome doprinosi doplatka za njegu.

Ali nije sve u novcu. Stari ljudi, bolesni ljudi i osobe s invaliditetom trebaju imati i mogućnost da nastave voditi velikim dijelom samoodređen, društveno integriran život u poznatom okruženju. Njegovateljima, a najčešće su to žene, treba – na primjer, putem profesionalne pomoći – pružiti podršku i rasteretiti ih. Kako bi se ostvario taj cilj, Savez i zemlje su se obvezali sporazumom da će osigurati uspostavu i širenje ambulantnih, djelomično stacionarnih i stacionarnih usluga na području cijele zemlje.

Dok se kod tih takozvanih socijalnih usluga (usluge njege i skrbi) u obzir uzima i dohodak osobe kojoj je potrebna njega, sam doplatka za njegu se određuje isključivo prema individualno potrebnoj njezi, dakle neovisno o dohotku, dobi i uzroku potrebne njege.

Šta je uopće doplatak za njegu?

Doplatak za njegu je ciljana novčana pomoć namijenjena isključivo za pokrivanje povećanih troškova za njegu te se, dakle, ne radi o povećanju dohotka. Doplatak za njegu pomaže u osiguranju osnovne njege u obliku stepenovanog doprinosa. Doplatak za njegu ne pokriva sve troškove njege. On omogućava osobama kojima je potrebna njega određenu neovisnost i (duži) boravak u poznatom okruženju, kod kuće.

Doplatak za njegu isplaćuje se mjesečno ovisno o potrebnoj njezi u **7 razina od 162,50 do 1.745,10 eura**. Dohodak i imovina pritom nemaju nikakvo značenje baš kao niti uzrok potrebne njege. Osoba kojoj je potrebna njega ne mora plaćati porez na doplatak za njegu.

Mogu li i ja dobiti doplatak za njegu?

Doplatak za njegu možete dobiti ako

- zbog fizičkog, mentalnog ili psihičkog invaliditeta ili gubitka osjeta imate potrebu za stalnom njegom,
- će vam njega biti potrebna **više od prosječno 65 sati mjesečno** i vjerojatno će trajati najmanje šest mjeseci
- u Austriji imate prebivalište, pri čemu se doplatak za njegu pod određenim uvjetima može odobriti i u Evropskom ekonomskom prostoru i Švicarskoj.

Doplatak za njegu se plaća **od rođenja**. Međutim, u načelu, kod djece (i mladih) se može priznati samo povećana potreba za njegom „zbog invaliditeta“. Sva djeca (prije svega dojenčad i mala djeca) trebaju opsežnu skrb i nadzor. Na primjer, zdrava i normalno razvijena dojenčad ne može samostalno jesti, piti, oprati se, obući se ili svući. Zato je bilo potrebno da stručnjaci definiraju uobičajene sposobnosti za određenu dob prema fazama, te da ih uredi posebnom uredbom za klasifikaciju

djece i mladih. U njoj su opisani tipični poslovi njege za djecu i mlade s vremenskim normama i dobnim granicama. Potreba za određenom vrstom njege obično se može uzeti u obzir tek kad se dosegne odgovarajuća dobna granica.

Ako neko dijete ili mlada osoba ima invaliditet ili bolest koji značajno otežavaju njegu i skrb, taj povećani utrošak se može uzeti u obzir pri utvrđivanju potrebne njege. Jedan bi primjer bio: vaše dijete boluje od spastične pareze, te je zbog toga potrebno osobito puno vremena za odijevanje i pranje djeteta. Taj dodatni zahtjev također se uzima u obzir prije nego što se dosegne dobna granica.

Imate li pravo prema aktuelnim propisima, možete saznati upitom kod nadležnih tijela.

Šta je potrebna njega?

U smislu Zakona o doplatku za njegu, radi se o potrebnoj njezi kad vam je i u obavljanju poslova skrbi i pomoći potrebna podrška.

Prilikom ocjenjivanja potrebne njege nije važno to što određeni svakodnevni posao ne možete obavljati samostalno zbog kognitivnih poteškoća, psihičkog ograničenja, fizičkog nedostatka ili gubitka osjeta. Odlučujuće je samo da li ste pritom upućeni na tuđu pomoć. U sljedećem odjeljku detaljnije ćemo objasniti pojedine mjere skrbi i pomoći.

Mjere skrbi su sve one koje se odnose na privatni život. Uzmite recimo kuhanje, hranjenje, uzimanje lijekova, oblačenje i svlačenje, njegu tijela, obavljanje nužde ili kretanje u svom stanu.

Pomoćni poslovi su ono šta se odnosi na materijalno područje. Za ocjenu potrebne njege u obzir se mogu uzeti isključivo sljedećih pet vrsta pomoći:

- nabavka prehrambenih proizvoda, lijekova i potrepština za svakodnevni život
- čišćenje stana i predmeta za osobnu upotrebu
- njega donjeg rublja i krevetnine
- grijanje stambenog prostora i nabavka materijala za ogrjev
- pomoć u kretanju u širem smislu

Koliko se sati za to priznaje?

Sljedeće vremenske norme za **mjere skrbi** su paušalne minimalne ili orijentacijske vrijednosti. Ako bi u vašem slučaju bilo potrebno osjetno više vremena za konkretnu pomoć zbog posebnih okolnosti, to se može uzeti u obzir. Kod orijentacijske vrijednosti moguće su niže vrijednosti, što znači da će vam se za određene mjere skrbi uračunati manje vremena

nego šta je predviđeno u orijentacijskoj vrijednosti. Vremena navedena u sljedećim orijentacijskim vrijednostima zato treba gledati kao prosječne vrijednosti.

Oblačenje i svlačenje

Za skrb pri potpunom oblačenju i svlačenju ili za odgovarajuću uputu priznaje se 20 sati mjesečno (orijentacijska vrijednost). Ako vam je, na primjer, potreban neko ko će u skladu s vremenskim uvjetima pripremiti čisto rublje na odgovarajući način, a zatim se možete sami obući, priznaje se 10 sati mjesečno. Ako vam je pak potrebna samo pomoć pri oblačenju i svlačenju dijela odjeće (na primjer, pri navlačenju odjeće preko glave), uračunava se pet sati mjesečno.

Dnevna tjelesna njega

Ako se ne možete sami oprati, to čini 25 sati mjesečno (najmanja vrijednost). To vrijeme obuhvata, na primjer, i sušenje kose, pedikuru, manikuru ili pranje leđa. Ako se ipak možete

svaki dan sami oprati, ali vam je potrebna pomoć pri tuširanju ili kupanju, donositelji odluka priznaju deset sati mjesečno.

Obavljanje nužde

Ako ne možete sami otići na zahod, tamo se svući, očistiti i obući, uzima se 30 sati mjesečno (najmanja vrijednost). Međutim, ako se možete sami služiti toaletnom stolicom, za pražnjenje i čišćenje toaletne stolice priznaje se 10 sati mjesečno (orijentacijska vrijednost).

Pranje u slučaju inkontinencije

Ako patite od inkontinencije te se možete sami brinuti o tome i ne možete se sami oprati, za to se priznaje 20 sati mjesečno (orijentacijska vrijednost).

Priprema hrane

Ako vam za pripremu toplog, uredno skuhanog obroka treba svakodnevna pomoć, za to se uračunava 30 sati mjesečno (najmanja vrijednost). Ako vam ta pomoć nije potrebna svaki dan, ali je trebate redovno, ako ne možete sami obaviti sve kuhinjske poslove jer više nemate dovoljno snage za čišćenje i rezanje povrća ili ste preslabi za rukovanje teškim loncima, za pomoć se može priznati 10 sati mjesečno. U te procjene uključena je priprema, dovršavanje, moguće rezanje ili pasiranje jela u skladu s vašim potrebama. Ako se zbog toga hranite pomoću sonde, ne možete pripremiti hranu (hranjenje sondom) na odgovarajući način, za potrebnu njegu za pripremu obroka priznaje se puna vrijednost.

Konзумiranje hrane

Ako ne možete sami jesti i potrebno vas je hraniti, za to se priznaje 30 sati mjesečno (najmanja vrijednost). Pritom nije važno hrane li vas kašikom ili uzimate tekuću hranu iz bočice

ili na sondu. U svim slučajevima priznaje se jedinstvena vremenska norma od 30 sati mjesečno.

Uzimanje lijekova

Ako vam je potreban neko ko će vam u pravo vrijeme dati prave lijekove ili vas napomenuti da uzmete lijekove, priznaju se tri sata mjesečno (orijentacijska vrijednost). Ako ne možete sami sebi dati potkožnu injekciju, za potrebnu njegu priznaje se pet sati mjesečno. Ako uz to morate uzimati i tablete i za to vam je potrebna pomoć druge osobe, ta je pomoć već uključena u pet sati mjesečno.

Održavanje kanila i sondi

I za potrebno održavanje sondi i kanila za mjere skrbi priznaje se pet sati mjesečno.

Pomoć pri kretanju u užem smislu

Za pomoć pri ustajanju, odlasku u krevet ili hodanju u stanu obračunava vam se 15 sati mjesečno (orijentacijska vrijednost). Ta vremenska norma upotrebljava se ako ste vezani uz krevet i ne možete se sami okrenuti, sjesti i slično.

Ako vam je potrebna samo pomoć u određenim slučajevima – na primjer, ujutro pri ustajanju –, u pravilu se priznaje 7,5 sati mjesečno.

Što se tiče pet **pomoćnih poslova**, za njih se neovisno o stvarnom utrošku uzima fiksna mjesečna vrijednost od po 10 sati:

Nabavka prehrambenih proizvoda, lijekova i potrepština za svakodnevni život

Ako ne možete sami kupiti i donijeti u stan svakodnevne potrepštine, za to se pri ocjeni potrebne njege treba priznati 10 sati po poslu.

Čišćenje stana i predmeta za osobnu upotrebu

Ako vam je stalno potrebno čišćenje stana, na primjer, mećenje, slaganje kreveta ili brisanje prašine, za to se pri ocjeni potrebne njege predviđa 10 sati mjesečno.

Njega donjeg rublja i krevetnine

Ako ne možete sami prati, peglati ili popraviti svoje rublje, na primjer, prišiti dugme, za to vam se pri ocjeni potrebne njege daje predviđenih 10 sati mjesečno.

Grijanje stambenog prostora

Ako ne možete sami rukovati grijanjem, na primjer, naložiti peč na ugljen, donijeti ugljen i isprazniti pepeo, za to se pri ocjeni potrebne njege zaračunava predviđenih 10 sati mjesečno. Ako pak imate centralno grijanje i morate ga samo nekoliko puta godišnje uključiti, isključiti ili postaviti temperaturu, za to se pomoć ne može priznati.

Pomoć pri kretanju u širem smislu

Ako vam je potrebna pomoć pri kretanju izvan stana, za to se pri ocjeni potrebne njege uzima predviđenih 10 sati mjesečno.

Kod djece i mladih do navršene 15. godine života kojima je potrebna njega za pomoć pri kretanju u širem smislu, može se priznati vremenska norma do 50 sati mjesečno.

Kako se utvrđuje potrebna njega kod psihički bolesnih osoba odn. kod osoba s kognitivnim poteškoćama?

Osobitost pri ocjeni potrebne njege za psihički bolesne osobe odn. osobe s kognitivnim poteškoćama u tome je da oni zbog svojih fizičkih sposobnosti mogu obavljati pojedine poslove potrebne za život, ali ih na to treba motivirati ili voditi odn. nadzirati pri samom poslu.

Ako su za samostalno obavljanje osnovnih aktivnosti (pretežno) različitih mjera skrbi i pomoćnih poslova potrebni motivacijski razgovori, za to se priznaje vremenska norma od ukupno 10 sati mjesečno (orijentacijska vrijednost). U motivacijskim razgovoru skrbiteljica ili skrbitelj razgovaraju s osobom kojoj je potrebna njega o poslovima koje treba obaviti u sljedećih 2–3 dana (na primjer, razgovor o planiranim obrocima, popisu za kupovinu i čišćenju stana itd.). Nakon motivacijskog razgovora skrbiteljica ili skrbitelj odlaze od

osobe kojoj je potrebna njega koja potpuno sama i samostalno obavlja navedene poslove.

Ako je potrebna prisutnost skrbitelja radi davanja uputa ili nadzora, primjenjuju se za tu osobu mjere definirane vremenske norme (npr. 25 sati mjesečno za dnevnu tjelesnu njegu).

Kako se priznaje posebna njega djece i mladih?

Za ocjenu potrebne njege djece i mladih do navršene 15. godine života priznaje se samo ona njega koji izlazi iz okvira njege potrebne djeci i mladima iste dobi bez invaliditeta.

Osobito zahtjevna njega djece i mladih s teškim invaliditetom priznaje se kroz dodatni paušalni dodatak za otežane potrebe njege ako zbog invaliditeta postoje najmanje dvije međusobno neovisne funkcijske smetnje. To vrijedi do nav-

ršene 15. godine života. Nakon toga uzimaju se kriteriji za odrasle osobe.

Dodatak za otežane potrebe njege (Erschwerniszuschlag) je vremenska fiksna vrijednost koja do navršene 7. godine života iznosi 50 sati, a nakon toga do navršene 15. godine života 75 sati mjesečno; kao posebna mjera skrbi dodaje se dosadašnjoj utvrđenoj potrebnoj njezi.

Obratite pozornost:

Kako bi se stvorila jedinstvena mjerila i osigurala pravna sigurnost, donesena je posebna Uredba o procjeni potrebne njege kod djece i mladih (Kinder-Einstufungsverordnung). Tom Uredbom se, s jedne strane, definiraju dobne granice od kojih se prirodna potrebna njega više ne priznaje, a, s druge strane, vremenske norme koje se u pravilu trebaju primjenjivati za procjenu potrebne njege. Naravno da se konkretna individualna potrebna njega kod djece i mladih može priznati u odnosu na dijete iste dobi bez invaliditeta.

Postoji li dodatak za otežane potrebe njege i za osobe s demencijom ili osobe s psihijatrijskom bolešću?

Pri utvrđivanju potrebne njege za ljude s teškim mentalnim ili teškim psihičkim invaliditetom – osobito s demencijskom bolešću – od navršene 15. godine života također se može uračunati dodatak za otežane potrebe njege.

Taj dodatak, u paušalnom iznosu, treba pokriti povećane potrebe zbog otežavajućih faktora u cjelokupnoj njezi ove skupine ljudi. O faktorima koji otežavaju njegu radi se kad se kao teški poremećaj ponašanja sveukupno javljaju problemi s motivacijom, mišljenjem, planiranjem i postupanjem, socijalnim funkcijama i emocionalnom kontrolom. U tim slučajevima se priznaje dodatak za otežane potrebe njege u iznosu od 25 sati mjesečno (fiksna vrijednost).

Postoji li minimalna klasifikacija za određene dijagnoze?

Osobe s određenim oblicima bolesti imaju posve tipičnu, pretežno istu potrebnu njegu. Prema tome, za te ljude postoje određene razine njege. Zato se tim oblicima invaliditeta dodjeljuju određene razine doplatka za njegu. Ako pripadate jednoj od skupina navedenih niže, ostvarujete pravo na doplatak za njegu odgovarajuće razine. Ako zbog dodatnih tegoba imate potrebnu pojačanu njegu, to se utvrđuje liječničkim pregledom, te se priznaje na odgovarajući način, pa vam se eventualno može odobriti i veći doplatak za njegu.

Slabovidnost

- osobe s visokim stepenom slabovidnosti 3. razina
- slijepe osobe 4. razina
- gluhoslijepe osobe 5. razina

Osobe u invalidskim kolicima

Ako ste korisnica/korisnik invalidskih kolica u smislu Saveznog zakona o doplatku za njegu i imate najmanje 14 godina, smatra se da ste pretežno upućeni na korištenje mehaničkih ili električnih invalidskih kolica, da možete njima samostalno upravljati, prevladavati svoja ograničenja pri kretanju i samostalno se kretati. Ako su uzroci ograničenja kretanja paraplegija, amputacije obje noge, genetska mišićna distrofija, multipla skleroza ili dječja cerebralna paraliza, moguće su sljedeće minimalne klasifikacije prema dijagnozama:

- osobe u invalidskim kolicima bez inkontinencije stolice/urina ili atonije mokraćnog mjehura/debelog crijeva i bez ograničenja u gornjim udovima 3. razina
- osobe u invalidskim kolicima s inkontinencijom stolice/urina ili atonijom mokraćnog mjehura/debelog crijeva i bez ograničenja u gornjim udovima 4. razina

- osobe u invalidskim kolicima s funkcijskim poremećajem gornjih udova (samostalni prelazak u kolica i iz kolica nije moguć) 5. razina

Koliki je iznos doplatka za njegu?

Doplatak za njegu isplaćuje se, ovisno o opsegu potrebne njege, dvaput godišnje u paušalnom iznosu za 7 razina.

Razina	Mjesečno potrebna njega u satima	Iznos
1. razina	više od 65 sati	162,50 EUR
2. razina	više od 95 sati	299,60 EUR
3. razina	više od 120 sati	466,80 EUR
4. razina	više od 160 sati	700,10 EUR
5. razina	više od 180 sati i izvanredne potrebe njege	951,00 EUR
6. razina	više od 180 sati ako • su redovno tokom dana i noći potrebne mjere njege koje se ne mogu vremenski koordinirati ili • je potrebna stalna prisutnost njegovatelja zbog vjerovatne opasnosti po sebe ili druge osobe	1.327,90 EUR
7. razina	više od 180 sati ako • nisu mogući ciljani i funkcionalni pokreti četiriju udova ili • se radi o sličnom stanju	1.745,10 EUR

Za 5., 6. i 7. razinu, dakle, uz potrebnu njegu od više od 180 sati mjesečno moraju postojati i druge otežavajuće okolnosti.

O vanrednim potrebama njege 5. razine, radi se naročito kada

- je potrebno trajno dežurstvo, ali ne i trajna prisutnost njegovatelja ili
- je potreban redovan nadzor njegovatelja u relativno kratkim vremenskim razmacima koje je moguće planirati, pri čemu je jedna jednokratna kontrola potrebna i noću ili
- je potrebno više od 5 jedinica njege, od čega je jedna i u noćnim satima (između 22 sata i 6 sati).

Uvrštavanje u **6. razinu njege** provodi se kad se unaprijed definirani plan njege ne može poštovati i kad se mjere skrbi moraju izvršiti bez odgode. I ako njegovatelj mora biti trajno prisutan, na primjer, radi sprečavanja opasnosti po sebe i/ili druge osobe, odobrava se doplatka za njegu u tom iznosu.

7. razina njege pretpostavlja da se četirima udovima ne mogu obavljati nikakvi ciljani pokreti. Radi se o sličnom stanju kad ste kao osoba kojoj je potrebna njega upućeni na pomoć tehničkih pomagala za održavanje života (na primjer, respiratora).

Kao bitno poboljšanje za primatelje dodatka za njegu i radi pomoći pri njezi članova kućanstva sve stranke zastupljene u Nacionalnom vijeću jednoglasno su 2. srpnja 2019. prihvatile Prijedlog za izmjenu Saveznog zakona o dodatku za njegu koji predviđa godišnje povećanje doplatka za djecu za sve razine. Povećanje doplatka za njegu za sve razine provodi se od 1. januara svake godine uz indeksaciju u skladu s članom 108.f Zakona o općem socijalnom osiguranju (ASVG).

Ako primete i drugu novčanu pomoć za njegu (na primjer, dodatak za njegu ili za slijepe osobe prema zakonima o socijalnim naknadama, povećanje dječjeg doplatka za djecu s višom razinom invaliditeta), ona se uračunava u doplatka za njegu te smanjuje isplaćeni iznos. Od povećanog dječjeg

doplata ipak se priznaje samo iznos od 60,00 EUR. Tako se, na primjer, kod djeteta kojem je potrebna njega s doplatkom za njegu 2. razine u iznosu od 299,60 EUR odbija iznos od 60,00 EUR, pa za isplatu ostaje iznos mjesečnog doplatka za njegu od 239,60 EUR.

Tim u okviru **servisa za građane** savjetovat će vas i o pitanjima vezanim uz doplatku za njegu, socijalna osiguranja za njegovatelje člana porodice, odsustvo s posla radi njege (Pflegekarenz), dopust za skrb teško oboljelim članovima porodice (Familienhospizkarenz), mogućoj (finansijskoj) pomoći za osobe koje njeguju članove svoje porodice i o ponudama za samopomoć za oboljele i članove porodice. Osim osoba kojima je potrebna njega i osoba koje njeguju člana svoje porodice, Servis za građane člana može riječju i djelom savjetovati i privatne i javne ustanove. Adresu i telefonski broj možete pronaći u Prilogu.

Dodatne informacije o tome možete pronaći u brošurama **EIN:BLICK 1 – Djetinjstvo i mladosti** i **EIN:BLICK 6 – Socijalna naknada**, Ministarstvo za socijalna pitanja.

Kako mogu dobiti doplatku za njegu?

Doplatku za njegu morate zatražiti, pri čemu zahtjev mogu podnijeti i članovi vaše porodice ili vašeg domaćinstva. Ako živite u domu i dio troškova pokriva socijalna pomoć ili minimalna naknada (Mindestsicherung), zahtjev mogu podnijeti i njihovi nositelji. Samo ako vam je njega potrebna zbog nezgode na radu ili profesionalne bolesti, nositelj osiguranja od nezgode će pokrenuti samostalno postupak.

Ako primete penziju (Pension, Rente), zahtjev za doplatku za njegu predajte nadležnom nositelju osiguranja. To je tijelo koje vam isplaćuje i penziju (vidi Prilog). Ako imate liječničke potvrde ili bolničke nalaze o trenutnom zdravstvenom stanju, možete ih priložiti zahtjevu.

Isplata doplatka za njegu će se zato ravnati prema isplati vaše penzije. To znači da ćete dobiti doplatka za njegu obično svaki mjesec za prethodni mjesec. Pravo na doplatka za njegu prestaje danom smrti osobe kojoj je potrebna njega. U tom kalendarskom mjesecu se ostvaruje pravo samo na razmjerni dio doplatka za njegu.

Ako ste

- zaposleni,
- suosigurani član porodice (na primjer, kao domaćica ili dijete),
- primatelj(ica) minimalne naknade

doplatka za njegu možete zatražiti kod zavoda za penziono osiguranje.

Primatelji službeničke penzije u zemlji ili općini zahtjev za doplatka za njegu šalju u Zavod za osiguranje za javne

službe, željeznicu i rudarstvo (Versicherungsanstalt öffentlich Bediensteter, Eisen- bahnen und Bergbau).

Zahtjev za doplatka za njegu možete predati bez obrasca. Ako zahtjev zabunom pošaljete tijelu koje nije nadležno, nema veze. Svako tijelo dužno je proslijediti vaš zahtjev.

Šta se događa zatim?

Nakon toga, kod kuće će vas posjetiti liječnik ili diplomirani zdravstveni radnik ili njegovatelj. Kućnu posjetu prethodno će najaviti. Stručnjak će utvrditi koja njega vam je potrebna. Preporučujemo vam da na taj pregled pozovete osobu od povjerenja koja može dati podatke o konkretnoj situaciji.

Ako vas njeguju djelatnice ili djelatnici socijalne službe, liječnik ili liječnica će uzeti u obzir postojeću dokumentaciju o njezi prilikom procjene potrebne njege. Ako živite u domu, uz dokumentaciju o njezi u obzir treba uzeti i informacije njegovatelja.

Na osnovu stručnog pregleda nadležno tijelo će odlučiti o tome hoćete li i u kojem iznosu dobiti doplatka za njegu i o tome će vas obavijestiti rješenjem. Doplatka za njegu dobit ćete retroaktivno od mjeseca nakon kojeg ste podnijeli zahtjev.

Šta trebam učiniti ako se ne slažem s tom odlukom?

Ako mislite da je vaš zahtjev za doplatka za njegu nepravedno odbijen ili vam je priznat prenizak iznos doplatka za njegu, imate mogućnost zatražiti preispitivanje donesene odluke.

Preduvjet za to je rješenje. Protiv njega možete predati žalbu Radnom i socijalnom sudu u Beču (Arbeits- und Sozialgericht Wien) ili Zemaljskom sudu (Landesgericht) kao radnom i socijalnom sudu. **Žalbu možete podnijeti u pisanom obliku u dva primjerka.** Također imate i mogućnost **usmeno izjaviti žalbu na zapisnik** (žalba na zapisnik – Protkollarklage) u najbližem okružnom sudu (Bezirksgericht) ili direktno socijalnom

sudu (Sozialgericht) **radnim danom.** Žalba se može predati i tijelu koje je donijelo rješenje. Ono će žalbu proslijediti nadležnom sudu.

Važno je da žalbu predate **u roku od tri mjeseca** od dostave rješenja.

Žalba mora sadržavati:

- prikaz spora
- popis dokaznih sredstava (npr. liječničko mišljenje na kojem zasnivate potrebnu njegu)
- određeni zahtjev (na primjer „Tražim doplatka za njegu u zakonskom iznosu“)
- original i kopiju osporavanog rješenja u prilogu

Ako se žalba podnese pravovremeno, rješenje se stavlja van snage u opsegu žalbenog zahtjeva. Sud će zatim provjeriti uvjete za ostvarivanje prava i u tu svrhu će po potrebi pribaviti nova mišljenja sudskih vještaka za medicinu.

U tom sudskom postupku (prvostepeni) pred socijalnim sudom ne morate imati zastupnika. To znači da pravni spor možete voditi i sami. Međutim, ako želite da vas netko zastupa, za to su pred prvostepenim sudovima ovlaštene, između ostalog, sljedeće osobe kojima ćete dati punomoć:

- svaka prikladna osoba od vašeg povjerenja (na primjer, supruga ili suprug, životna partnerica ili životni partner, punoljetna djeca ili unuci, roditelji, susjede i susjedi itd.) o čijoj prikladnosti odlučuje sud
- službenice i službenici, djelatnice i djelatnici asocijacija osoba s invaliditetom, obaveznog interesnog udruženja (na primjer, komora radnika) ili dobrovoljnog strukovnog udruženja koje može sklapati kolektivni ugovor (na primjer, sindikat)
- advokati; u tom slučaju ćete morati platiti advokatske troškove ako izgubite postupak

U tom postupku, u načelu, nećete imati troškova ni taksi za pismena i punomoći. Ni medicinska mišljenja sudskih vještaka itd. neće vas ništa stajati. Sud će odlučiti presudom.

Ako ne biste bili zadovoljni tom presudom, odluku možete dati na preispitivanje Višem zemaljskom sudu (Oberlandesgericht). Međutim, prije toga biste trebali provjeriti kakve su vam šanse za uspjeh u drugostepenom postupku. Žalba protiv prvostepene presude se mora podnijeti u predviđenom roku pisanim putem radnom ili socijalnom sudu. U tom postupku morate ipak imati kvalificiranu osobu (advokat, službenice i službenici, djelatnice i djelatnici asocijacije osoba s invaliditetom, obaveznog interesnog udruženja ili dobrovoljnog strukovnog udruženja koje može sklapati kolektivni ugovor) koja će vas zastupati.

Ako i taj sud donese odluku koje ne odgovara vašim predodžbama, pitanje svog doplatka za njegu možete dati Vrhovnim sudom (Oberster Gerichtshof) u svrhu preispitivanja. U tom

trećem i najvišem stepenu pred sudom obavezno vas mora zastupati advokat.

Hoću li dobiti doplatu za njegu ako sam u inostranstvu?

Naravno da, dok dobivate doplatu za njegu, možete otići na duža putovanja i u inostranstvo, ako o tome pravovremeno obavijestite donositelja odluke. Dok god vaš boravak u inostranstvu ne traje duže od dva mjeseca u kalendarskoj godini, to ne utječe na primanje doplatka za njegu. Osim toga, u određenim uvjetima i u slučaju dužeg boravka u inostranstvu doplata za njegu može se odobriti i u Europskom ekonomskom prostoru i Švicarskoj.

Obratite pozornost:

Ako propustite poslati obavijest, morat ćete računati sa zahtjevom za povrat!

Je li tačno da doplata za njegu neće dobiti ako sam u bolnici?

Za vrijeme stacionarnog boravka u bolnici potrebnu njegu će vam pružati tamo. Budući da u tom razdoblju druge ustanove (na primjer, nositelji zdravstvenog osiguranja) pokrivaju dodatne troškove vaše njege, doplata za njegu miruje od dana nakon prijema u bolnicu, a opet se isplaćuje od dana otpuštanja. To znači da vam se doplata za njegu neće isplaćivati za vrijeme boravka u bolnici.

U nekim slučajevima doplata za njegu će se nastaviti isplaćivati **na zahtjev:**

- ako ste za svoju njegu zaposlili njegovatelja (radni odnos mora biti bar osiguran od nezgode) pa zbog toga imate troškove i za vrijeme boravka u bolnici – najviše tri mjeseca u visini tih troškova (u posebno teškim slučajevima i duže);

- ako ste sklopili zakoniti ugovor o skrbi za 24-satnu skrb pa zbog toga imate troškove i za vrijeme boravka u bolnici – najviše tri mjeseca u visini tih troškova (u posebno teškim slučajevima i duže);
- ako vaš njegovatelj, na osnovu besplatnog nastavka osiguranja ili samoosiguranja ima penziono osiguranje – u visini doprinosa za osiguranje (više o tome pod → „... a njega drugih osoba?“ na 45. stranici);
- ako u bolnici boravi i pratitelj (na primjer, majka djeteta kojem je potrebna njega) ili je boravak na liječenju moguć samo uz pratitelja – u punom iznosu.

Kao i o svakoj promjeni u vezi sa doplatkom za njegu i o stacionarnom boravku u bolnici, morate obavijestiti nadležne donositelje odluka **u roku od četiri tjedna**.

... a ako živim u domu?

Ako doplatkom za njegu, penzijom ili drugim prihodom možete platiti sve troškove boravka u domu, ništa se ne mijenja. Doplatka za njegu ćete dobivati dobivati kao i dosad.

Međutim, penzija i doplatka za njegu često nisu dovoljni za pokrivanje svih troškova doma. U tom slučaju, 80 % mirovine i najviše 80 % doplatka za njegu uzima se za plaćanje, a nositelj minimalne naknade pokriva preostali iznos. Vama kao osobi kojoj je potrebna njega ostaju posebne isplate (Sonderzahlungen), 20% penzije i jedan dio doplatka za njegu, to je 46,70 EUR džeparca.

U slučaju **djelomično stacionarnog boravka**, postoji mogućnost da se doplatka za njegu u cijelosti isplati nositeljima troškova (zemlja, općina ili nositelj socijalne pomoći). Ali to je moguće samo uz saglasnost primatelja ili primateljice doplatka za njegu ili njene/njegove zakonske zastupnice/zakonskog zastupnika. U svakom slučaju, osobama kojima je

potrebna njega za slobodno raspolaganje ostaje eventualni ostatak doplatka za njegu i džeparac od 10 % iznosa za 3. razinu njega (46 EUR).

U svakom slučaju, dužni ste prijaviti preseljenje u dom nadležnom donositelju odluka u roku od četiri sedmice!

Moje zdravstveno stanje se promijenilo!

Ako već dobivate doplatka za njegu, a zdravstveno stanje vam se pogoršalo, možete podnijeti zahtjev za povećanje tijelu koje vrši isplatu. Trebali biste pritom navesti kako vam se stanje promijenilo od posljednjeg pregleda i za šta vam je sad potrebna njega. Nakon toga postupak je isti kao i kod prvog podnošenja zahtjeva.

Ako od posljednje pravosnažne odluke još nije prošla godina dana, za pokretanje novog postupka morate vjerodostojno dokazati bitno pogoršanje svog zdravstvenog stanja. Zaht-

jevu za povećanje priložite potvrdu svoje porodične liječnice/ svog porodičnog liječnika ili eventualno bolnički izvještaj.

Ako vam se zdravstveno stanje toliko poboljšalo da vam je potrebna manja njega, o tome morate obavijestiti donositelja odluke **u roku od četiri sedmice.**

Provjerava li se trošenje doplatka za njegu? Šta moram prijaviti?

Zdravstveni stručnjak ili stručni negovatelj utvrdit će pregledom stanje osobe kojoj je potrebna njega, istražiti će povijest bolesti, razgovarat će s negovateljicom odn. negovateljem ili članovima porodice, te će tako steći uvid u cjelokupnu situaciju oboljele osobe.

Ako zdravstveni stručnjak ili stručni negovatelj pritom utvrdi da osoba kojoj je potrebna njega ne dobiva odgovarajući optimalnu njegu, to će unijeti u stručno mišljenje. Nakon toga će diplomirani negovatelj ili socijalna radnica odn socijalni

radnik posjetiti osobu kojoj je potrebna njega te će njoj i njenoj porodici ponuditi savjetovanje.

Upute pri praktičnoj skrbi, informativni materijali dobiveni na obukama, sastanci s članovima porodice i razne socijalne usluge čiji je cilj rasteretiti porodicu omogućavaju bitno poboljšanje situacije osobe kojoj je potrebna njega i članova njene porodice.

Doplatak za njegu ciljani je doprinos namijenjen isključivo za pokrivanje dodatnih troškova njege. On osobama kojima je potrebna njega treba omogućiti nužnu skrb i pomoć, pri čemu nije važno pružaju li njegu članovi porodice, djelatnice i djelatnici neke socijalne službe ili doma.

Kako bi se spriječila situacija nedovoljne razine skrbi, tijela koja vrše isplatu ovlaštena su kontrolirati korištenje doplatka za njegu. Samo ako se pritom utvrdi da njega nije pružana u dovoljnoj mjeri, odmah se obavještavaju nadležna tijela. U slučaju nenamjenskog trošenja ili zloupotrebe, doplatak

za njegu se pretvara u pomoć u naturi. To znači da se radi osiguranja kvalitete njega povjerava socijalnoj službi. Ako bez razloga odbijete tu uslugu njege, doplatak za njegu može se ustegnuti.

Ako vas njeguju djelatnice i djelatnici socijalne službe, a s plaćanjem usluga njege kasnite najmanje dva mjeseca, tijelo koje vrši isplatu može uplatiti jedan dio doplatka za njegu ili cijeli doplatak za njegu direktno primateljici ili primatelju naknade troškova (na primjer, Fonds Soziales Wien). Tek nakon godinu dana ili kad socijalna služba prestane pružati uslugu, doplatak za njegu se može isplaćivati opet vama u punom iznosu.

Obratite pažnju,

da ste vi dužni (ili vaša zakonska zastupnica odnosno zakonski zastupnik) obavijestiti donositelja odluke o svakoj promjeni životnih okolnosti koja može utjecati na dobivanje doplatka za njegu **u roku od četiri sedmice**. Plaćanja na koja nemate pravo morat ćete vratiti.

Kratko nakon zahtjeva za doplatu za njegu umrla je osoba kojoj je potrebna njega. Šta sada?

Pravo na doplatu za njegu prestaje danom smrti osobe kojoj je potrebna njega. U tom kalendarskom mjesecu se ostvaruje pravo samo na razmjerni dio doplatu za njegu. Ako osoba koja je zatražila priznavanje ili povećanje doplatu za njegu umre prije nego je odlučeno o zahtjevu, donositelj odluke će, u načelu, obustaviti postupak. Ipak, u tom slučaju osobe koje su njegovale preminulu osobu prije smrti mogu, **pretežno bez odgovarajućeg plaćanja**, zatražiti nastavak postupka.

Ako takvih njegovatelja nema, osobe koje su pokrile **veći dio** troškova njega imaju pravo nastaviti voditi postupak. Ako je osoba kojoj je potrebna njega njegovana u domu, to može zatražiti nositelj troškova (na primjer, okružno poglavarstvo (Bezirkshauptmannschaft)).

U svakom slučaju, zahtjev se mora predati u roku od šest mjeseci nakon smrti dotične osobe.

Ako nema nikoga ko je ovlašten za nastavak vođenja postupka ili ako zahtjev nije podnesen u roku od šest mjeseci, za to su ovlašteni (zakonski) nasljednici.

Ne mogu se sam snaći. Ko može zaštititi moje interese ako to više ne mogu sam?

1.7.2018. na snagu je stupio **2. zakon o zaštiti punoljetnih osoba (2. Erwachsenenschutz-Gesetz)** kojim se dosadašnji skrbnici zamjenjuju zastupnicama i zastupnicima punoljetnih osoba. Struktura mogućnosti zastupanja sada počiva na četiri stupa s ovlastima različitog opsega te sve sudionike potiče na detaljnije promatranje, promišljanje i diferenciranje:

1. Specijalna punomoć za skrb (Vorsorgevollmacht)

Ako želite poduzeti mjere opreza jer se brinete da ćete izgubiti poslovnu sposobnost u budućnosti iz zdravstvenih ili drugih razloga, imate mogućnost dati **specijalnu punomoć za skrb** kako bi se neko drugi brinuo o vašim privatnim pitanjima. Tom punomoći možete odrediti ko treba preuzeti određena pitanja kad vi to više ne budete mogli (na primjer, zbog dugotrajne besvijesti ili demencije).

U specijalnoj punomoći za skrb osobi od vlastitog povjerenja u vrijeme kad ste još **poslovno sposobni** prenosite određene zadatke za vrijeme kad to **više nećete biti**. Slično kao u slučaju oporuke, o davanju ovakve punomoći trebali biste dobro razmisliti. Preporučuje se da s tom osobom porazgovarate o određenim željama i predodžbama te da ih i zabilježite u pisanom obliku. Pritom vodite računa o sljedećim pitanjima:

- Šta je **meni** posebno važno?
- Koje socijalne službe ili ustanove dolaze u obzir za mene?
- Koje situacije želim izbjeći, a koje mi se čine poželjnima?

Punomoć je moguća za gotovo sva pitanja, a osobito za

- upravljanje imovinom
- organizaciju pomoći
- sklapanje ugovora
- ostvarivanje prava na plaćanja
- zastupanje u penzionim pitanjima
- sporazume o uslugama njege
- sklapanje ugovora s domom
- zastupanje pred službama i državnim tijelima
- stambena pitanja
- raspolaganje zemljišnim posjedom
- zastupanje u medicinskim pitanjima itd.

Punomoć treba sadržavati ime i prezime, datum rođenja, adresu i telefonski broj opunomoćene osobe i zadatke koje ta osoba treba obavljati. Prije toga biste trebali riješiti pitanje osobne prikladnosti opunomoćenice ili opunomoćenika za te zadatke (imaju li odgovarajuće iskustvo ili znanja odnosno da u imovinskim pitanjima nema suprotstavljenih interesa). U slučaju da opunomoćena osoba nije dostupna ili više nije spremna ili nije u stanju obavljati povjerene zadatke, trebalo bi imenovati druge osobe. **Punomoć nije vremenski ograničena i uvijek se može opozvati.**

Preduvjet valjanosti takve punomoći je to da je nastupio takozvani „Vorsorgefall“ (vi kao opunomoćiteljica ili opunomoćitelj više ne možete odlučivati) i da je upisan u Austrijski centralni registar zastupnika (Österreichisches Zentrales Vertretungsregister - ÖZVV), koji vodi Austrijska javnobilježnička komora bilježnika (Österreichische Notariatskammer). Više informacija o specijalnoj punomoći za skrb možete dobiti na internetskoj stranici Ministarstva pravosuđa. Tamo možete preuzeti i odgovarajući obrazac (vidi u Prilogu pod .

2. Birani zastupnik punoljetne osobe

Za razliku od specijalne punomoći za skrb biranu ili biranog zastupnika punoljetne osobe možete odrediti ako **više nemate punu poslovnu sposobnost**. Ali preduvjet za to je da barem u osnovnim crtama razumijete dalekosežnost takve punomoći i da se možete odgovarajuće ponašati. I to ovlaštenje za zastupanje pretpostavlja upis u Austrijski centralni registar zastupnika (ÖZVV) te podliježe sudskom nadzoru. I ono vrijedi bez vremenskog ograničenja.

3. Zakonski zastupnik punoljetne osobe

Pod time treba razumjeti dosadašnje **ovlaštenje za zastupanje članova najuže porodice**. U tom kontekstu, članovi najuže porodice su

- roditelji
- punoljetna djeca

- supružnica odnosno supružnik koji živi u zajedničkom domaćinstvu ako zajedničko domaćinstvo postoji najmanje tri godine
- registrirana partnerica odnosno registrirani partner koji žive u zajedničkom domaćinstvu

Ovo ovlaštenje za zastupanje ne stupa na snagu kao dosada neposredno silom zakona, nego može postojati ako je upisano u Austrijski centralni registar zastupnika (ÖZVV). Ono daje, pored dosadašnjih, dodatne ovlasti članovima porodica, ali za razliku do dosadašnjeg podliježe sudskom nadzoru. **Najkasnije nakon tri godine mora se obnoviti.**

4. Sudski zastupnik punoljetne osobe

Sudski zastupnik punoljetne osobe treba zamijeniti dosadašnje skrbništvo. Razlika je u tome da se ovlaštenja više ograničavaju na određene postupke u zastupanju. Sudski zastupnik punoljetne osobe **više nije predviđen za sva pitanja**. Trajanje takvog zastupanja prestaje **obavljanjem**

zadataka odn. najkasnije tri godine nakon imenovanja. Kao i prema dosadašnjim propisima, sudsko imenovanje zastupnice ili zastupnika punoljetne osobe treba biti samo posljednje sredstvo, pa će se alternative tome još dodatno razraditi.

Detaljnije informacije možete pogledati na internetskoj stranici Ministarstva pravosuđa na [🇺🇦 justiz.gv.at/home/buergerservice/erwachsenenschutz-27.de.html](https://justiz.gv.at/home/buergerservice/erwachsenenschutz-27.de.html), te u brošurama [📖 Erwachsenenschutzrecht](#), Saveznog ministarstva za ustav, reforme, deregulaciju i pravosuđe (BM-VRDJ) i [📖 EIN:BLICK 1 – Djetinjstvo i mladost](#) te [📖 EIN:BLICK 4 – Penzioneri i penzionerke](#), Ministarstva za socijalna pitanja. Informacije na internetu možete pronaći na [🇺🇦 justiz.gv.at](https://justiz.gv.at), te na [🇺🇦 vertretungsnetz.at](https://vertretungsnetz.at) i [🇺🇦 sozialministerium.at](https://sozialministerium.at).

Kako mogu do samog kraja odlučivati o svojoj sudbini – i kako mi pacijentovo raspolaganje u tome pomaže?

Zahvaljujući savremenoj medicini i nauci danas imamo bitno produženje života i istovremeno poboljšanje kvalitete života. Mnogi su ljudi u međuvremenu ipak zbunjeni – žele do samo kraja kvalitetan život, dostojanstvo i poštovanje svoje volje. Žele najbolje moguće suzbijanje boli, ali bez produživanja umiranja.

Pravo na samoodređenje definirano je pravo pacijenta i zbog toga svatko može dati pristanak na svoje liječenje ili ga može odbiti. Kako bi se vaša volja mogla poštovati i onda kad je više nećete moći očitovati, postoji mogućnost beachtlichen ili obvezujuće **pacijentovo raspolaganje**. Čak i ako postoji **aktivno** pacijentovo raspolaganje, **pomoć pri umiranju** (usmrćivanje na zahtjev odn. pomoć pri samoubistvo) i dalje je **zabranjena**.

Izrada **pacijentovog raspolaganja** velika je **prilika za razmišljanje i razgovor o posljednjoj fazi vlastitog života** – i to u vrijeme kad je čovjek još **pri zdravom razumu** i s članovima svoje porodice i liječnicom ili liječnikom može razgovarati o tome to želi da drugi čine ili ne čine kad on više neće moći komunicirati.

Pacijentovim raspolaganjem odbijaju se određene medicinske mjere u slučaju da pacijent ili pacijentica više nema sposobnost razumijevanja i rasuđivanja ili se ne može izraziti.

To se ne odnosi na hitnu medicinsku skrb ako vrijeme potrebno za pribavljanje pacijentovog raspolaganja ozbiljno ugrožava život i zdravlje pacijentice ili pacijenta. Pacijentovo raspolaganje sa stručnog medicinskog osoblja isto tako skida odgovornost da odlučuje postoji li medicinska indikacija za liječenje ili ne postoji.

Dakle, obvezujuće pacijentovo raspolaganje jednako obvezuje kao i odbijanje liječenja te zbog takvog dejstva podliježe

strogim zahtjevima u pogledu sadržaja i forme. Ako postoji, liječnica ili liječnik **su direktno vezanim njegovim sadržajem** i zbog toga nemaju slobodu postupanja. Neobvezujuće pacijentovo raspolaganje opet predstavlja samo orijentacijsku pomoć za zastupnicu ili zastupnika pacijentice ili pacijenta kad se radi o tome treba li poduzeti određenu medicinsku mjeru. U tom smislu pacijentovo raspolaganje može **predstavljati i rasterećenje za članove porodice**.

Pravnu osnovu za to pruža Zakon o pacijentovom raspolaganju koji je stupio na snagu 1.6.2006. Krovno udruženje HOSPIZ Österreich (DVHÖ – vidi u Prilogu) zajedno s Arbeitsgemeinschaft Österreichischer Patientenanwälte i Caritasom razvila je **jedinstveni obrazac za izradu neobvezujućeg i obvezujućeg pacijentovog raspolaganja** koji je zatim usklađen s Ministarstvom zdravlja, Ministarstvom pravosuđa i drugim institucijama (vidi poveznicu u Prilogu pod). Druge informacije o tome pogledajte u brošurama **Pacijentovo raspolaganje i samoodređenje**, Ministarstva za

socijalna pitanja i **Raspoložba pacijenta**, udruge Dachverband HOSPIZ Österreich ili na internetu na hospiz.at.

Njega – Svakodnevica

Ja sam(a) negujem člana svoje porodice. Ko mi pritom može pomoći?

Većina osoba kojima je potrebna njega u Austriji neguje se kod kuće u različitim okolnostima. Taj često težak zadatak obavljaju uglavnom žene. Samo ta njega u krugu obitelji omogućava sveobuhvatnu skrb o svim osobama kojima je njega potrebna. Država si ne bi mogla priuštiti samo negu koju pružaju isključivo profesionalni radnici. Uvođenjem doplatka za negu vi kao glavni njegovatelj ipak možete dobiti malu finansijsku naknadu od osobe kojoj je potrebna njega; osim toga, time se može organizirati i profesionalna pomoć kako biste se rasteretili.

Neke organizacije pružaju regionalne kurseve za obuku članova porodice. Oni uz stručno značenje imaju i drugi važan aspekt. Tako možete upoznati i druge njegovateljice i njegovatelje koji se nalaze u sličnim situacijama. Razmjena

iskustava je važan aspekt u savladavanju vaših zadataka. Stalna dostupnost, fizički napor i odgovornost su često veliki teret. Osim toga, možete se i detaljnije informirati o ponudi socijalnih usluga. Bolje ćete upoznati pomoć u kući i stručne njegovatelje, pa ćete vjerojatno slobodnije razgovarati o posebnim pitanjima. Ta situacija olakšava prihvatanje pomoći profesionalaca (vidi i u ovoj brošuri pod → „Ko mi može pomoći u njezi?“ na 49. stranici).

Pri njezi i skrbi o osobe kojoj je potrebna njega važno je pozabaviti se određenim potrebama u skladu sa situacijom. Svakog čovjeka zbog njegove individualne životne situacije treba posmatrati zasebno i pružiti mu skrb u skladu s tim. Individualnom skrbi i negom može se povećati odn. osigurati kvalitetu života.

Obratite pažnju:

Možete zatražiti besplatnu kućnu posjetu diplomiranog zdravstvenog stručnjaka i njegovatelja. Pritom se istražuje stvarna situacija u vezi s negom, te se o njoj opsežno savjetuje

i informira. Praktični savjeti za njegu (na primjer, promjena položaja, tjelesna njega itd.), ali i specifične informacije, na primjer, o nabavci pomagala, ponudi socijalnih usluga ili o doplatku za njegu pomoći će vam u skrbi kod kuće (vidi i u ovoj brošuri pod → „MS kim mogu razgovarati o svojim brigama?“ na 60. stranici).

Praktični savjeti

Potrebna njega je često povezana s fizičkim ograničenjem kretanja, sve većom nespretnošću i ograničenom percepcijom. Male promjene u stanu često mogu pomoći vođenju samostalnog života odn. olakšati mjere skrbi i pomoći. Pravilno isplanirane i prikladne promjene mogu olakšati život svim sudionicima.

Sljedećim primjerima želimo vam pružiti ideje i poticaje za razmišljanje:

- Predmete koje češće upotrebljavate trebali biste čuvati u lako dostupnim kutijama i ladicama.
- Izbjegavajte „penjanje“ na stolice i duboko saginjanje.
- Promislite o dosadašnjem rasporedu rublja, lonaca, tava itd.
- Površina za odlaganje otporna na visoke temperature uz šporet olakšava rukovanje teškim, vrućim loncima.
- Šporet s otvorenim plamenom uvijek predstavlja opasnost. Električni šporet s automatskim isključivanjem smanjuje opasnost od požara.
- Osigurajte mogućnost za stabilno sjedenje u kuhinji, kupatilu i uz ormar s odjećom.
- Tamo gdje često sjedate i opet ustajete – u kupatilu ili WC-u, uz krevet ili na svom omiljenom mjestu – postavite drške.
- Tuš s protukliznom podlogom i stabilnim stolcem olakšat će vam pranje tijela i ako teško hodate.
- Vodite računa o dobrom osvjetljenju u svim prostorijama – i u predsoblju, a posebno na svim mjestima rada gdje često boravite. U spavaćoj sobi bi trebao biti lako

dostupan prigušeni izvor svjetla uz sam krevet. Tako ćete spriječiti spoticanje u mraku, a jako svjetlo vas neće zaslijepljivati. Reguliranje svjetla pomoću senzora pokreta prištedjet će vam uključivanje i isključivanje (često teško kad se upotrebljavaju hodalice ili štake) pa se radi o investiciji koja će se isplatiti i dati vam sigurnost.

- Krevet treba imati posebno visoku površinu za ležanje, barem u visini sjedišta fotelje. Tako ćete moći lakše ustajati ili se premjestiti u susjedni naslonjač (invalidska kolica).
- Krevet treba biti lako dostupan sa svih strana. Trebali biste ukloniti sve prepreke, na primjer, tepih uz krevet ili druge prepreke o koje se možete spotaknuti (na primjer, pragovi vrata). Vaš krvotok se još nije „probudio“ neposredno nakon buđenja pa vam se lako može zavrtjeti u glavi, možete biti nespretni i lako se spotaknuti.
- Noćni ormarić treba biti stabilan, dovoljno velik te, osobito ako ste vezani za krevet, lako dostupan.
- Ako sami teško sjedate, pomoći će vam trapez iznad kreveta. Debelo uže oko podnožja kreveta ispunit će istu svrhu.
- Tokom noći često može pomoći sobni WC koji će vam skratiti hodanje.
- Telefon bi vam trebao biti dostupan iz kreveta. Ipak, pazite da dugačke kablove postavite tako da se o njih ne spotičete.
- Ako loše vidite bez naočala, kupite mobilni telefon s velikim zaslonom kako biste mogli vidjeti brojke i bez naočala. Mobitele možete uvijek nositi u torbici oko vrata ili za pojasom kako bi vam bili na dohvata ruke, čime ćete spriječiti padove zbog žurenja do telefona koji zvoni.
- Uklonite stršeće pragove vrata i pazite na tepihe na kojima se možete spotaknuti (pričvrstite ih ljepljivom trakom).
- Najvažniji prolazi do WC-a, kupatila, kuhinje trebaju biti slobodni od namještaja.

I još nekoliko načelnih ideja koje vam mogu pomoći u konkretnim koracima:

- Želim li ostati u ovom stanu?
- Šta mi teško pada?
- Šta ne mogu savladati sam?
- Šta bih rado mogao?
- Za šta i u kojoj mjeri mogu dobiti pomoć?

Vi i članovi vaše porodice možete dobiti dodatne informacije o ovim pitanjima od stručnjaka u ustanovama za rehabilitaciju, nositelja osiguranja odn. pružatelja usluga odn. u brošuri **BARRIERE:FREE!** – Priručnik za neometano stanovanje i **Sigurno stanovanje – bolji život**, oboje izdaje Ministarstvo za socijalna pitanja.

Šta se podrazumijeva pod tehničkom pomoći za osobe s potrebnom njegom?

Pojam Active & Assisted Living – kratko AAL podrazumijeva „sisteme pomoći za samoodređen život u skladu s dobi“, na primjer, koncepte, proizvode i usluge koji međusobno povezuju nove tehnologije i društveno okruženje radi poboljšanja kvalitete života ljudi u svakoj dobi, a osobito u starosti. U te tehnologije spadaju:

- pojedinačni proizvodi – na primjer, senzorske prostirke ili sigurnosni sistemi za krevet za sprečavanje pada, zahodi sa funkcijom podizanja i senzori za prilagođavanje tijelu, sistemi za hitne pozive, pomagala za kretanje;
- kompleksni sistemi – sve što spada u područje pametne kuće, na primjer, upravljanje vratima, prozorima i svjetlom;

- usluge – pružatelji usluga koji se služe tim tehnologijama, na primjer, telemedicina, razmjena podataka u zdravstvu, skrbi i njezi.

Ovdje možete dobiti dodatne informacije:

AAL-Austria: platforma za informiranje o uspostavi i širenju aktivnosti na temu Active Assisted Living u Austriji: [📄 aal.at](https://www.aal.at)

Pilot regije za AAL: informativna platforma o regijama za testiranje s ciljem razvoja sistemskih rješenja koja će omogućiti primjene u pametnim kućama u smislu elemenata za udoban život i životni stil ali i pomoć u skrbi: [📄 aal.at/pilotregionen-3](https://www.aal.at/pilotregionen-3)

Baza podataka za AAL: online katalog pomoćnih i pametnih tehnologija Univerziteta u Innsbrucku: [📄 aal-products.com](https://www.aal-products.com)

Član moje porodice ima demencijskih poteškoća. Šta to znači za mene?

Procjenjuje se da u Austriji živi 130.000 ljudi s različitim oblicima demencije. Još veći broj članova porodica suočava se svakodnevno suočava s posljedicama demencije.

Pojam „demencija“ ne označava samo jednu bolest, nego određeni obrazac simptoma. Na pitanje o razvoju demencija nema odgovora. Svim različitim oblicima demencije zajedničko je sve jače propadanje intelektualnih funkcija poput mišljenja, sjećanja, orijentacije i povezivanje kognitivnih sadržaja. Napredovanjem bolesti mijenjaju se sposobnosti, ponašanje a često i osobnosti zbog čega njega i skrb predstavljaju opterećenje za članove porodice. Istina je da su osobe s demencijom bolesne, ali one imaju i individualne osobine i sposobnosti čije održavanje treba što više poticati.

Rizik od obolijevanja raste sa starošću. Iako demencija nije izlječiva, moguće je rano prepoznavanje, usporavanje

i ublažavanje bolesti. Kvalificirana pratnja, savjetovanje i liječenje stoga su posebno važni kako bi se pomoglo oboljelim osobama i članovima njihovih porodica. U slučaju sumnje možete se obratiti specijaliziranim neurolozima ili u ambulantu za pamćenje (✉️ možete pronaći u Prilogu). Osim toga, u saveznim zemljama postoje regionalne mogućnosti za savjetovanje i pomoć.

Internetska stranica [📄 demenzstrategie.at](https://www.demenzstrategie.at) pruža vam informacije o inicijativama koje se bave životom s demencijom u cijeloj Austriji.

Prospekt [📖 Dobar život s demencijom – putokaz](#) donosi informacije o postojećoj pomoći i obrađuje teme poput ranog prepoznavanja, podrške, savjetovanja i terapije nakon dijagnoze.

Ko će brinuti o članovima moje porodice u slučaju moje kratkotrajne spriječenosti?

Svaki čovjek treba vrijeme za dopust, odmor, promjenu u svakodnevnom životu. Takve faze za odmor osobito su važne kad se ljudi nalaze pod stalnim psihičkim pritiskom. Njega ljudi uz fizički napor može donijeti i posebno psihičko opterećenje. S jedne je strane, kao glavnom njegovatelju, na vama je teret odgovornosti za drugu osobu, a s druge je strane, za stalnu dostupnost često je potrebna velika snaga. Redoviti dopust zato je posebno važan. Važno je pritom da ste tada sigurni da je član vaše porodice u dobrim rukama, da se njemu pruža skrb te da u sljedećim danima i sedmicama ne morate biti u brizi.

Za takve situacije su idealni takozvani kreveti tokom dopusta (Urlaubsbetten). Mnogi domovi pružaju kratkotrajni (nekoliko sedmica) stacionarni prijem za vrijeme dopusta ili boravka glavnog njegovatelja na liječenju. I u slučaju da ne možete pružati njegu zbog bolesti, obiteljskih obaveza, obuke ili

sličnih stvari, važno je pobrinuti se za odgovarajuću zamjenu. Za takve ponude javite se u svoju općinu ili gradsku upravu, okružno poglavarstvo ili nadležnu saveznu zemlju. Detaljnije informacije možete pronaći na internetskoj stranici [info-service.sozialministerium.at](https://www.info-service.sozialministerium.at).

Postoji li finansijska pomoć za zamjensku njegu?

Ako se kao članica ili član uže porodice pretežno bavite njegom već najmanje godinu dana i ako ste zbog bolesti, dopusta ili drugog važnog razloga spriječeni u pružanju njega, odobrit će vam se novčana potpora iz Fonda za pomoć (Unterstützungsfonds) osobama s invaliditetom ako

- osoba kojoj je potrebna njega ima pravo na doplatak za njegu minimalno 3. razine ili
- član porodice osobe oboljele od demencije ima pravo na doplatak za njegu minimalno 1. razine ili

- maloljetnica ili maloljetnik kojima je potrebna njega imaju pravo na doplatak za njegu minimalno 1. razine.

Novčana potpora koja se odobrava ako dohodak njegovatelja ne prelazi određenu granicu treba predstavljati doprinos za pokrivanje troškova za profesionalnu ili privatnu zamjensku njegu nastalih zbog spriječenosti glavnog njegovatelja.

Najviši godišnji iznos novčane potpore:

- doplatak za njegu 1. do 3. razine najviše 1.200,00 Euro
- doplatak za njegu 4. razine najviše 1.400,00 Euro
- doplatak za njegu 5. razine najviše 1.600,00 Euro
- doplatak za njegu 6. razine najviše 2.000,00 Euro
- doplatak za njegu 7. razine najviše 2.200,00 Euro

U slučaju njege osoba s demencijom ili maloljetnih članova porodice, ti se iznosi uvećavaju za po 300,00 EUR.

Zahtjev za odobravanje novčane potpore možete predati servisu Ministarstva za socijalna pitanja. Dodatne informacije možete pronaći na internetskoj stranici servisa Ministarstva za socijalna pitanja (poveznica u Prilogu pod) i u brošuri **EIN:BLICK 7 – Finansije**, Ministarstvo za socijalna pitanja.

Za detaljnije informacije i za sva pitanja u vezi s osobama s invaliditetom na raspolaganju vam rado stoji **servis Ministarstva za socijalna pitanja** (vidi Prilog).

Obratite pažnju:

U vrijeme isplate **naknade tokom odsustva s posla radi njege (Pflegekarenzgeld)** nisu moguće novčane potpore za troškove zamjenske njege (vidi i pod → „Kako mogu iskoristiti

odsustvo s posla radi njege ili skraćeno radno vrijeme radi njege?“ na 50. stranici),

Na što treba obratiti pažnju ako su članovi porodice koji provode njegu djeca i mladi, tzv. **Young Carers (mladi njegovatelji)**?

Djeca i mladi koji pružaju njegu, takozvani **Young Carers (mladi njegovatelji)**, u našem društvu su neka vrsta skrivene pojave. Prema studiji iz 2012. godine u Austriji se to trenutno odnosi na oko 42.700 djece i mladih u dobi između 5 i 18 godina. Pretežno su ženskog spola (cca. 70 %) i redovno djelomično ili u cijelosti preuzimaju njegu, skrb i pomoć za drugog člana porodice. Članovi porodice kojima je potrebna njega (roditelj, braća i sestre ili djedovi ili bake) najčešće boluju od kronične ili psihičke bolesti ili imaju invaliditet.

Ovisno o tome gdje su potrebni, ta djeca pomažu u domaćinstvu (npr. usisavanje, odlazak u kupovinu, kuhanje), u skrbi o braći ili sestrama (pišu domaće zadaće s njima,

spremaju ih na spavanje, odvođe u školu ili vrtić i često im pripremaju hranu) ili u direktnoj njezi oboljele osobe kojoj pružaju fizičku, ali i emocionalnu podršku ili joj pomažu u tjelesnoj njezi.

Gotovo četvrtina mladih njegovatelja u sva tri područja pomaže natprosječno, ponekad čak pet ili više sati dnevno. To pokazuje kolika odgovornost leži na tim mladim ljudima u svakodnevnom životu. Vanjska pomoć, na primjer, od prijateljica odn. prijatelja ili profesionalnog njegovatelja, rijetko se koristi. Za te mlade osobe svakodnevna njega je sasvim normalna. Mnogi ne poznaju ništa drugo. Oni pružaju njegu zato što „se pomaže“ iz ljubavi i zato što im to daje dobar osjećaj da su potrebni. Članove svoje porodice ne žele ostaviti na cjedilu i rade sve kako bi se porodica održala.

Međusobno ih povezuje okolnost da gotovo ni s kim ne mogu razgovarati o iskustvu s njegom. To vrijedi i kasnije, kad odrastu. Mnogima je nezamislivo da u porodicu puste nekoga izvana. Zato što na sebe ne gledaju kao na djecu koja

pruža njegu ili zato što osjećaju strah ili stid i žele zaštititi svoju porodicu. Zbog ranog iskustva s njegom mnoga djeca osjećaju opterećenje, što može dovesti i do preopterećenja. Posljedice se često pokazuju u psihičkom i/ili fizičkom pogledu, pa čak i na polju škole.

Ipak, rano preuzimanje odgovornosti za skrb o drugima ne mora nužno imati negativne posljedice dok god se kreće u okviru prikladnom za djecu. Ta djeca doživljavaju pozitivnim to što se mogu dobro nositi s teškim situacijama. Osim toga, osjećaju se odraslije od drugih učenica i učenika. Dječje iskustvo njege u svakom slučaju obilježava ostatak života, iako na različit način i u različitom opsegu. Svaki mladi njegovatelj bi ipak trebao imati mogućnost da po potrebi dobije pomoć u svakodnevnicima.

Ta djeca i mladi, ali i njihovi roditelji te pedagozi i pedagoginje mogu se obratiti, na primjer, na internetsku platformu za djecu i mlade koji kod kuće njeguju člana porodice **Superhands** (Drugu ponudu pomoći možete pronaći u Prilogu pod

✉). Više o mladim njegovateljima pronađite u prospektu „WHO CARES? YOUNG CARERS!“ i u brošuri **EIN-BLICK 1 – Djetinjstvo i mladost**, Ministarstva za socijalna pitanja, te na internetskoj stranici Ministarstva za socijalna pitanja sozialministerium.at pod temama / Pflege – Pflege und Betreuung / Betreuende und pflegende Angehörige / Pflegende Kinder und Jugendli- che – Young Carers (Njega – Njega i skrb / Skrbitelji i njegovatelji članova obitelji / Mladi njegovatelji – Young Carers).

Jesam li osiguran dok negujem svoje dijete?

Roditelji, djedovi i bake, usvojitelji, očuci i maćehe, udomitelji koji se posvećuju njezi djeteta s invaliditetom u zajedničkom domaćinstvu mogu se na zahtjev samoosigurati u penzionom osiguranju. Doprinosi se pokrivaju sredstvima iz Kompenzacijskog fonda (Ausgleichsfonds) za dječji doplati i iz sredstava Saveza tako da samoosigurana osoba nema nikakvih troškova. Samoosiguranje je moguće najduže do djetetove navršene 40. godine života.

Preduvjeti su:

- zajedničko domaćinstvo njegovatelja i djeteta;
- prebivalište u tuzemstvu;
- odobren uvećani dječji doplati za dijete;
- njega djeteta zahtijeva veći dio radne snage.

Samoosiguranje za negu djeteta s invaliditetom nije moguće u slučaju

- postojanja obaveznog osiguranja i nastavka osiguranja u penzionom osiguranju;
- primanja vlastite penzije;
- zaposlenja kao službenika;
- određenih beneficiranih vremena (npr. odgoj djece, primanje porodične naknade, naknade za nezaposlene ili naknade za bolovanje).

Početak osiguranja možete odabrati sami. Najraniji početak je

- prvi dan u mjesecu od kojeg je odobren uvećani dječji doplatk odn.
- dan ispunjenja posljednjeg preduvjeta odn.
- dan nakon prestanka razloga za isključenje.

Samoosiguranje se može retroaktivno pokrenuti najviše godinu dana prije podnošenja zahtjeva. Promjenama zakona, posljednji put 1.1.2018., pod određenim uvjetima samoosiguranje za članove obitelji koji su za vrijeme njegovanja djeteta radili puno ili nepuno radno vrijeme, **moguće je retroaktivno i do 10 godina** (ali najviše do 1988. jer je tada na snagu stupio taj propis).

Zahtjev za samoosiguranje treba predati

- posljednjem nositelju osiguranja kod kojeg su stečena vremena osiguranja prema Zakonu o općem socijalnom osiguranju (ASVG);

- Zavodu za penziono osiguranje, ako još nema vremena osiguranja prema Zakonu o općem socijalnom osiguranju (ASVG) (✉ u Prilogu).

Obratite pažnju:

Ako se posvetite njezi djeteta s invaliditetom, slučaju potrebe za socijalnim osiguranjem, možete se **zdravstveno samoosigurati** na zahtjev ako nemate obavezno zdravstveno osiguranje i ako niste ovlaštteni član porodice osobe s obaveznim zdravstvenim osiguranjem. Preduvjeti za to su

- njega djeteta zahtijeva veći dio radne snage;
- zajedničko domaćinstvo;
- primanje uvećanog dječjeg doplatka;
- prebivalište u tuzemstvu.

Besplatno samoosiguranje je moguće najduže do djetetove navršene 40. godine života. Za **zdravstveno samoosiguranje za vrijeme njegovanja djeteta s invaliditetom** nadležno je odgovarajuće zdravstveno osiguranje.

Dodatne informacije na temu „Njega djece s invaliditetom“ možete pronaći u brošuri **EIN:BLICK 1 – Djetinjstvo i mladost**, Ministarstvo za socijalna pitanja.

... a dok negujem druge osobe?

Vremena penzionog osiguranja možete steći tako što ćete zatražiti dobrovoljno (naplatno) osiguranje (samoosiguranje, nastavak osiguranja).

Pravo na penziono **samoosiguranje** imaju osobe s prebivalištem u tuzemstvu koje su navršile 15. godinu života. Na primjer, ako ste penzioner ili penzionerka, primateljica ili primatelj minimalne naknade ili već imate obavezno osiguranje ili nastavak osiguranja, ne možete se samoosigurati. Svrha samoosiguranja je stvoriti preduvjete za kasniji nastavak osiguranja.

Zahtjev za samoosiguranje odn. nastavak osiguranja u načelu morate predati posljednjem nositelju penzionog osiguranja

kod kojeg ste bili osigurani. Ako još nema prijašnjih vremena osiguranja, za vas je nadležan Zavod za penziono osiguranje. Nositelj osiguranja savjetovat će vas o doprinosima koje je potrebno platiti.

Postoje li olakšice za negovatelje u porodici u penzionom osiguranju?

Besplatni nastavak osiguranja za osobe koje neguju člana porodice

Ako ste prekinuli obavezno osiguranje kako biste mogli pružiti skrb članu uže porodice (na primjer, supruzi ili suprugu, životnoj partnerici i partneru, djetetu) ili vam je prestalo samoosiguranje za negu djeteta s invaliditetom, možete se po povoljnijim uvjetima nastaviti dobrovoljno osiguravati u penzionom osiguranju.

Preduvjeti su:

- pravo člana porodice kojem je potrebna njega na doplatak za njegovu minimalno 3. razinu;
- njega u domaćinstvu zahtijeva svu radnu snagu;
- mjesečna osnovica za doprinose utvrđuje se iz prosječnog dohotka od rada u kalendarskoj godini prije prestanka zaposlenja.

Olakšica za nastavak osiguranja mora se zatražiti u roku od šest mjeseci nakon završetka obaveznog osiguranja ili samoosiguranja kod posljednjeg nositelja penzionog osiguranja kod kojeg ste bili osigurani. Ako u obaveznom penzionom osiguranju već ima više od 60 mjeseci osiguranja (izuzevši mjesece penzionog samoosiguranja), zahtjev se može predati u svakom trenutku. Ako još nema prijašnjih vremena osiguranja, za vas je nadležan Zavod za penziono osiguranje. Početak osiguranja u načelu možete sami izabrati; najkasniji početak je prvi dan mjeseca nakon podnošenja zahtjeva. Ova olakšica za svaki slučaj njege priznaje se samo jednoj osobi

te ostaje na snazi i za vrijeme privremenog stacionarnog boravka u bolnici osobe kojoj je potrebna njega.

Besplatno samoosiguranje za osobe koje njeguju člana porodice

Ovo samoosiguranje za vrijeme njegovanja članova uže porodice može se koristiti i uz postojeće obavezno osiguranje na osnovu zaposlenja.

Preduvjeti su:

- pravo člana porodice kojem je potrebna njega na doplatak za njegovu minimalno 3. razinu;
- njega u domaćinstvu zahtijeva velik dio radne snage;
- prebivalište u tuzemstvu

Obratite pažnju:

Savez bez vremenskog ograničenja i u cijelosti preuzima doprinose za dobrovoljni nastavak osiguranja i penziono samoosiguranje od doplatka za njegovu 3. razinu. To vam kao osobi

koja njeguje člana porodice pruža mogućnost da besplatno steknete vremena osiguranja.

Detaljnije informacije o tim mogućnostima osiguranja možete dobiti kod nadležnog nositelja penzionog osiguranja ili u **servisu za građane Ministarstva za socijalna pitanja** (✉ Prilog).

Hoće li mi se to vrijeme uračunati u penziju?

Sva vremena u kojima je postojalo samoosiguranje za njegu djeteta s invaliditetom ili samoosiguranje odn. nastavak osiguranja u penzionom osiguranju uz plaćanje doprinosa, uzimaju se u obzir za penziju kao vremena s plaćenim doprinosom. Mjeseci dobrovoljnog osiguranja nemaju nikakav značaj samo za prijevremenu starosnu mirovinu u slučaju nezaposlenosti.

Imam li za to vrijeme i zdravstveno osiguranje?

Ako ionako već nemate obavezno osiguranje ili niste suošigurani kao član porodice (na primjer kao supruga ili suprug), možete se samoosigurati u obaveznom zdravstvenom osiguranju.

Preduvjet za to je da imate prebivalište u tuzemstvu (posebne iznimke vrijede za učenice i učenike te za studentice i studente) i da plaćate doprinose koji se zbog ekonomskih okolnosti mogu i smanjiti.

Ako se dobrovoljno osiguranje ne nadovezuje neposredno na prethodno osiguranje, pravo na usluge zdravstvenog osiguranja općenito počinje tek nakon pola godine.

Dodatni doprinos koji **zdravstveno suošigurani član porodice** mora plaćati ne naplaćuje se ako **član obitelji dobiva doplatu za njegu minimalno 3. razine** odn. ako član obitelji

njeguje osiguranika ili osiguranicu s pravom na doplatak za njegu **minimalno 3. razine**.

Članovima porodice smatraju se

- supruga ili suprug;
- osobe koje su s osiguranikom u direktnoj krvnoj (na primjer, dijete, unuk, roditelji, djedovi i bake) ili u pobočnoj liniji do 4. stepena u krvnom ili tazbinskom odnosu (na primjer, bratić, sestrična)
- usvojitelji, maćehe i očusi i udomljena djeca osiguranika;
- usvojitelji, maćehe i očusi i udomitelji osiguranika;
- osoba koja nije u srodstvu s osiguranikom ako živi s osiguranikom najmanje deset mjeseci u istom domaćinstvu, besplatno vodi domaćinstvo te u zajedničkom domaćinstvu ne živi supružnik koji je sposoban za rad.

Preduvjet za korištenje zdravstvenog suosiguranja bez plaćanja doprinosa je da se njega u kućnom okruženju ne pruža u komercijalne svrhe te da zahtijeva pretežno veliki dio radne snage.

Obratite pažnju:

Određene osobe koje njeguju člana porodice mogu se u slučaju potrebe za socijalnim osiguranjem **zdravstveno samoosigurati** bez plaćanja doprinosa ako se zbog njegovanja člana uže porodice koji ima pravo na doplatak za njegu minimalno 3. razine ne mogu zaposliti jer im je za njegu člana porodice potreban pretežno velik dio radne snage. Preduvjet je da ne postoji mogućnost da se suosigura kao član porodice.

Imate li pravo prema važećim propisima, možete saznati upitom kod nadležnih tijela.

Ko mi može pomoći u njezi?

Postoji velika ponuda usluga javnih ustanova, udruženja i privatnih organizacija. Ta mreža je trenutno u različitim regijama različito raspodijeljena. Prije prikupljanja konkretnih informacija u različitim tijelima (na primjer, servis Ministarstva za socijalna pitanja, okružno poglavarstvo), trebali biste razmisliti šta konkretno trebate i želite. Također biste trebali znati koliko ćete se često koristiti vanjskom pomoći. Ako već imate tačnu predodžbu o tome, informirajte se o uslugama pojedinih ponuđača. Možete koristiti privremenu pomoć u trajanju od nekoliko sedmica ili stalnu podršku.

Za pitanja u vezi s njegom članova porodice Ministarstvo za socijalna pitanja izradilo je posebni savjetodavni servis. **Servis za građane** namijenjen je svim osobama koje njeguju člana porodice ili se na drugi način suočavaju s problemima njege. Ta ponuda obuhvata informacije o mogućnostima kućne skrbi, pomagalima, kratkotrajnoj njezi i stacionarnom nastavku njege, socijalno-pravnim pitanjima i doplatku za njegu, odsustvu s posla radi njege te o grupama samopomoći

i mnogim drugim temama. Više o tome možete pronaći u Prilogu.

Zaposlen(a) sam, ali želim sam(a) njegovati člana svoje porodice. Kako se to može uskladiti?

Kako bi se osiguralo lakše usklađivanje njege i posla, od 1.7.2002. postoji pravo na dopust u svrhu pružanja skrbi članovima porodice. Dopust za pružanje skrbi članovima obitelji može se uzeti u slučaju bolesti opasne život člana uže porodice ili radi pratnje vrlo teško bolesne djece.

Osim toga, u manje teškim slučajevima radi pružanja njege i skrbi članovima uže porodice može se dogovoriti odsustvo s posla ili skraćeno radno vrijeme radi njege. Cilj odsustva s posla odn. skraćenog radnog vremena radi njege je da, osobito u slučaju iznenadne potrebne njege člana uže porodice ili radi rasterećenja njegovatelja na neko vrijeme, radnicama i radnicima pruži mogućnost da (re)organiziraju situaciju u kojoj je potrebna njega.

Od 1.1.2020. zaposlenici u preduzećima s najmanje pet zaposlenika imaju pravo na odsustvo s posla odn. skraćeno radno vrijeme radi njege u trajanju do dvije sedmice. Osim toga, u slučaju dugotrajnije potrebe za njegom odn. skrbi postoji mogućnost sporazuma o dugotrajnijem odsustvu s posla i/ili skraćenom radnom vremenu radi njege. Ako se u prve dvije sedmice ne postigne takav sporazum, prijedlog zakona definira pravo na odsustvo s posla i/ili skraćeno radno vrijeme radi njege u trajanju od još dvije sedmice. Za preduzeća s manje od pet zaposlenika postoji mogućnost ostvarivanja prava putem sporazum vlasnika i radničkog vijeća.

Kako mogu iskoristiti odsustvo s posla radi njege ili skraćeno radno vrijeme radi njege?

Ako su ispunjeni preostali preduvjeti, imate pravo u trajanju do četiri sedmice. Preduvjet za dugotrajnije odsustvo s posla ili skraćeno radno vrijeme radi njege je pisani sporazum između zaposlenika i preduzeća o prestanku odn. skraći-

vanju radnog vremena radi pružanja njege i skrbi članu uže porodice.

Obratite pažnju:

Sporazum o **odsustvu s posla radi njege** mora sadržavati početak i kraj odsustva.

Sporazum o **skraćenom radnom vremenu radi njege** mora sadržavati početak, trajanje, opseg i okolnosti zaposlenja sa skraćenim radnim vremenom. Sedmično radno vrijeme dogovoreno za vrijeme skraćenog radnog vremena radi njege ne smije biti kraće od **deset sati**.

Obrazac sporazuma možete pronaći na internetskoj stranici Ministarstva za socijalna pitanja (poveznica u Prilogu na [15](#)).

Za vrijeme odsustva s posla ili skraćenog radnog vremena radi njege postoji tzv. zaštita od nedopuštenog otkaza te socijalno-pravna sigurnost u obliku zdravstvenog i penzionog osiguranja bez plaćanja doprinosa. Osim toga, i dalje se ostvaruje pravo na otpremninu.

Za koje članove porodice mogu ugovoriti odsustvo s posla ili skraćeno radno vrijeme radi njege?

Radnice i radnici s radnim odnosom u privatnim preduzećima te službenici Saveza, zemalja i općina za njegu i skrb za članove porodice koji imaju pravo na doplatu za njegu od 3. razine mogu dogovoriti odsustvo s posla i skraćeno radno vrijeme radi njege. Jednako tako primatelji naknade za nezaposlene ili pomoći u slučaju nužde (Notstandshilfe), ako su ispunjeni drugi preduvjeti (na primjer, rodbinski odnos itd.), mogu otkazati tu novčanu pomoć u svrhu odsustva s posla radi njege. Mogućnost odsustva s posla radi njege i dalje imaju osobe koje u skladu s odredbama Zakona o osiguranju nezaposlenih osoba (AIVG) imaju zdravstveno i penziono osiguranje, ali zbog uračunavanja dohotka partnera nemaju pravo na pomoć u slučaju nužde.

U slučaju njege članova porodice s demencijom ili maloljetnih članova porodice, dovoljno je već i primanje doplatka za

njegu od 1. razine. Dogovor o odsustvu s posla ili skraćenom radnom vremenu radi njege moguć je samo ako radni odnos traje najmanje tri mjeseca.

Članovima uže porodice smatraju se:

- supruga ili suprug;
- roditelji, djedovi i bake, usvojitelji i udomitelji;
- djeca, unuci, pastorki, usvojena i udomljena djeca;
- životna partnerica ili životni partner te njena ili njegova djeca;
- registrirana partnerica ili registrirani partner te njena ili njegova djeca;
- braća i sestre;
- svekar i svekrva, tast i punica.

Zajedničko domaćinstvo s članovima uže porodice nije potrebno.

Koliko može trajati odsustvo s posla ili skraćeno radno vrijeme radi njege?

Odsustvo s posla odn. skraćeno radno vrijeme radi njege može trajati 1 do 3 mjeseca. U okviru skraćenog radnog vremena radi njege sedmično skraćeno radno vrijeme ne smije biti kraće od 10 sati. Vremenska podjela u više dijelova nije dopuštena.

Odsustvo s posla ili skraćeno radno vrijeme radi njege moguće je ugovoriti samo jednom za istog njegovatelja. Samo u slučaju povećanja razine doplatka za njegu za njegovatelja dopušteno je ponovno ugovaranje odsustva s posla ili skraćenog radnog vremena radi njege.

Pod kojim uvjetima imam pravo na naknadu tokom odsustva s posla radi njege?

Osobe koje koriste odsustvo s posla ili skraćeno radno vrijeme radi njege i osobe koje radi pružanja palijativne skrbi

članu uže porodice ili pratnje vrlo teško bolesnoj djeci uzimaju dopust za pružanje skrbi članovima porodice, ostvaruju **pravo na naknadu tokom odsustva s posla radi njege.**

Kao član uže porodice u slučaju korištenja odsustva s posla ili skraćenog radnog vremena radi njege (ovisno o dogovorenom trajanju) naknadu tokom odsustva s posla radi njege možete primati u trajanju od jednog do tri mjeseca. Naknada tokom odsustva s posla radi njege u načelu se može dobivati u trajanju do 6 mjeseci za svakog člana porodice kojem je potrebna njega (uz preduvjet da najmanje dva člana uže porodice koriste odsustvo s posla/skraćeno radno vrijeme radi njege). U slučaju povećanja potrebne razine njege za najmanje jednu razinu, taj član porodice može ponovno dobiti naknadu tokom odsustva s posla radi njege ako ponovno zatraži to pravo odn. ako postoji novi sporazum o odsustvu s posla ili skraćenom radnom vremenu radi njege.

Koliko je iznos naknade tokom odsustva s posla radi njege i kako se izračunava?

Osnovni iznos naknade tokom odsutnosti s posla radi njege ovisi o dohotku i u načelu se odobrava u istom iznosu kao i naknada za nezaposlene (55 % dnevnog neto dohotka, obračun na osnovu prosječnog bruto dohotka), ali najmanje u iznosu mjesečnog praga za minimalni dohodak od nepunog radnog vremena (475,86 EUR u 2021.).

Osobe koje su u svrhu odsustva s posla radi njege odustale od primanja naknade za nezaposlene ili pomoći u slučaju nužde imaju pravo na dnevnu naknadu tokom odsustva s posla radi njege u iznosu dnevne naknade za nezaposlene ili dnevne pomoći u slučaju nužde koju su primali prije početka odsustva s posla radi njege ili dopusta za pružanje skrbi članovima porodice, ali najmanje u iznosu mjesečnog praga za minimalni dohodak od nepunog radnog vremena (vidi gore). Kod osoba koje zbog dohotka partnerice ili partnera nisu dobivale novčanu pomoć, ali su imale zdravstveno i penziono

osiguranje kod AMS-a, naknada tokom odsustva s posla radi njege ponovno će se izračunati. I osobe bez zaposlenja ostvaruju pravo na naknadu tokom odsustva s posla radi njege u svakom slučaju najmanje u iznosu mjesečnog praga za minimalni dohodak od nepunog radnog vremena.

U slučaju skraćenog radnog vremena radi njege (na primjer, skraćeno radno vrijeme radi njege člana porodice) osnovni iznos iznosi 55 % razlike između prosječnog bruto dohotka izračunatog u skladu s naknadom za nezaposlene i dohotka od rada primanog za vrijeme skraćenog radnog vremena radi njege bez vanrednih plaćanja. Djeca koja imaju pravo na izdržavanje ostvaruju osim toga pravo na dodatke za djecu (Kinderzuschläge).

Kako i kod kojeg tijela mogu zatražiti naknadu tokom odsustva s posla radi njege?

Servis Ministarstva za socijalna pitanja, ispostava Štajerska, odlučuje o odobravanju, oduzimanju ili ponovnom obračunu

naknade tokom odsustva s posla radi njege. Na internetskoj stranici servisa Ministarstva za socijalna pitanja možete preuzeti obrazac zahtjeva (poveznica u Prilogu na)

Ako se zahtjev podnese **u roku od dvije sedmice** od početka odsustva s posla radi njege, skraćenog radnog vremena radi njege ili dopusta radi pružanja skrbi članovima obitelji, naknada tokom odsustva s posla radi njege odobrava se od početka te mjere. Ako se zahtjev podnese nakon tog roka, ali prije završetka odsustva s posla radi njege, skraćenog radnog vremena radi njege ili dopusta radi pružanja skrbi članovima obitelji, naknada tokom odsustva s posla radi njege odobrava se od dana podnošenja zahtjeva.

Obratite pažnju:

Zahtjevi podneseni nakon završetka odsustva s posla radi njege, skraćenog radnog vremena radi njege ili dopusta radi pružanja skrbi članovima porodice će biti odbijeni zbog kašnjenja.

...a šta je s dopustom za pružanje palijativne skrbi članovima porodice?

Također imate mogućnost zatražiti dopust radi pružanja palijativne skrbi članovima uže porodice odn. vrlo teško bolesnoj djeci koja žive u istom domaćinstvu ili promjenu radnog vremena. Krug ljudi zbog kojeg možete zatražiti odsustvo s posla proteže se na

- vašu suprugu ili vašeg supruga;
- vašu životnu partnericu ili vašeg životnog partnera te njenu odn. njegovu djecu;
- vašu registriranu partnericu ili vašeg registriranog partnera te njenu ili njegovu djecu;
- vaše roditelje, djedove i bake, usvojitelje i udomitelje;
- vašu djecu, unuke, usvojenu djecu, pastorku i udomljenu djecu;
- vašu braću i sestre i
- vašeg svekra i vašu svekrvu, vašeg tasta i vašu punicu.

Pritom se radi o neplaćenom dopustu ili o skraćanju odn. promjeni radnog vremena. Ako primete naknadu za nezaposlene ili pomoć u slučaju nužde, radi pratnje članova obitelji možete se odjaviti od te pomoći i u to vrijeme ne morate biti na raspolaganju na tržištu rada. Mogućnost odsustva s posla radi palijativne njege osim toga imaju i osobe koje imaju zdravstveno i penziono osiguranje kod AMS-a, ali zbog uračunavanja dohotka partnerice ili partnera nemaju pravo na pomoć u slučaju nužde.

Oboje možete zatražiti pisanim putem kod svog poslodavca, za početak u trajanju od najviše tri mjeseca. To morate učiniti najkasnije pet dana prije planiranog početka. Morate obrazložiti razlog te mjere (na primjer, liječničko mišljenje) i srodstvo s članom porodice kojem je potrebna njega. Moguće je produženje na šest mjeseci. Najkasnije 10 dana prije planiranog produženja o tome morate obavijestiti pisanim putem. Radi pratnje teško bolesnom djetetu dopust radi pružanja skrbi članu porodice možete najprije zatražiti u trajanju od najviše pet mjeseci; moguće je produženje na najviše devet mjeseci.

U tim rokovima poslodavac protiv toga može podnijeti žalbu sudu. Ali i u tom slučaju možete započeti s dopustom. Samo ako sud donese privremenu mjeru kojom se zbog hitnih potreba u preduzeću do daljnjeg zabranjuje početak dopusta, dopust privremeno nećete moći koristiti.

Od trenutka obavijesti o dopustu zbog pružanja skrbi članu porodice pa do četiri sedmice nakon njegovog završetka zaštićeni ste od otkaza. Radi sigurnosti za vrijeme dopusta i dalje imate zdravstveno i penziono osiguranje. Osim toga, zadržavate i prava na otpremninu.

Hoću li za vrijeme dopusta radi pružanja palijativne skrbi članu porodice dobiti naknadu tokom odsustva radi njege?

Potpuni izostanak dohotka može uzrokovati velika finansijska opterećenja. Zato i za vrijeme trajanja dopusta radi pružanja palijativne skrbi članovima porodice postoji pravo na naknadu tokom odsustva s posla radi njege koja se obračunava kao u slučaju odsustva s posla radi njege. I obrazac tog zahtjeva

možete pronaći na internetskoj stranici servisa Ministarstva za socijalna pitanja (poveznica u Prilogu na)

Osim toga, Ured saveznog kancelara omogućava finansijsku potporu osobama koje njeguju člana porodice u obliku **kompensacije u teškim okolnostima (Härteausgleich) u trajanju od najviše devet mjeseci**. VPreduvjet za to je da odsustvo s posla uzrokuje finansijske nevolje. O tome se radi kad ponderirani prosječni dohodak domaćinstva (ovisno o broju i dobi osoba) zbog gubitka dohotka padne ispod 850,00 EUR mjesečno. Prosječni iznos novčane potpore 2018. godine iznosio je 357,45 EUR mjesečno (u rasponu od 20,03 EUR do 1.530 EUR mjesečno ovisno o dohotku pojedinog domaćinstva). Ne postoji pravo na tu finansijsku potporu, ali se s njom može računati ako se ispune svi preduvjeti. Za to se poslužite obrascem zahtjeva za naknadu tijekom odsustva s posla radi njege (poveznica u Prilogu na)

U okviru Saveznog zakona o doplatku za njegu osoba koja preuzima skrb ili pratnju također može direktno primati

doplatka za njegu; treba ga zatražiti osoba kojoj je potrebna njega kod tijela koje isplaćuje doplatka za njegu. Osim toga, osobi kojoj je potrebna njega na zahtjev se može odobriti predujam u iznosu 3. razine odn., ako je doplatka za njegu 3. razine već priznat, u iznosu 4. razine.

Dodatne informacije o dohodovnom cenzusu i podnošenju zahtjeva možete dobiti u servisu Familienservice (vidi Prilog) i na internetskoj stranici Ureda saveznog kancelara (poveznica u Prilogu na) odn. u brošurama **Dopust radi pružanja skrbi članovima porodice** i **EIN:BLICK 7 – Finansije**, Ministarstvo za socijalna pitanja. Za telefonske upite dostupan vam je i servis za građane Ministarstva za socijalna pitanja (vidi Prilog).

Mogu li dobiti poticaj za 24satnu skrb?

Od 1.7.2007. postoji zakonski osnov za zakonite ugovorne odnose o skrbi u privatnim domaćinstvima. Takvi ugovorni odnosi o skrbi mogu se sklopiti ugovorom o djelu s nesamost-

alnim skrbiteljem ili ugovorom s društveno korisnim ponuditeljem (na primjer, socijalnom službom) ili zapošljavanjem samostalnog skrbitelja.

Uz tako nastale dodatne troškove pod određenim uvjetima mogu se odobriti finansijski poticaji:

- postojanje odnosa o skrbi u okviru kojeg se pruža skrb u smislu Zakona o kućnoj skrbi;
- pravo na doplatku za njegu u minimalnom iznosu 3. razine doplatka za njegu prema domaćim pravnim propisima;
- nužnost 24-satne skrbi; u slučaju primanja doplatka za njegu od 5. razine, u pravilu će se računati da je takva skrb nužna. U slučaju primateljica i primatelja doplatka za njegu 3. i 4. razine, nužnost 24-satne skrbi provjeravaju nadležna zemaljska tijela servisa Ministarstva za socijalna pitanja po službenoj dužnosti.

Obratite pažnju na to da u vremenima za koja je dogovoreno odsustvo s posla radi njege ili skraćeno radno vrijeme radi njege nije mogući poticaj za 24-satnu skrb.

Od 1.1.2009. skrbitelj mora

- posjedovati teoretsko obrazovanje koje u bitnim dijelovima odgovara obrazovanju za zanimanje Heimhelferin/Heimhelfer, ili
- pružati skrb na odgovarajući način tražiteljici ili tražitelju poticaja najmanje šest mjeseci u smislu Zakona o kućnoj skrbi ili Zakona o obavljanju ekonomske djelatnosti (Gewerbeordnung) ili
- posjedovati stručno ovlaštenje za provođenje njege uz upute i pod nadzorom diplomiranog zdravstvenog radnika i njegovatelja u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj njezi i njezi bolesnika ili uz upute i pod nadzorom liječnika u skladu sa Zakonom o liječnicima 1998.

Koji se dohodovni cenzusi primjenjuju na taj poticaj?

Poticaj se može odobriti ako ukupan mjesečni neto dohodak osobe kojoj je potrebna njega ne prelazi iznos od 2.500,00 EUR. U slučaju promjenjivog dohotka, dvanaestina dohotka ostvarenog u kalendarskoj godini smatra se mjesečnim dohotkom. Taj dohodovni cenzus povećava za 400,00 EUR za svakog člana porodice koji ima pravo na izdržavanje, a za člana porodice s invaliditetom koji ima pravo na izdržavanje za 600,00 EUR.

U načelu, dohotkom se smatra zbir svih sredstava koje osoba prima iz trajnih izvora prihoda u novcu ili stvarima i koja može potrošiti bez smanjivanja imovine. U dohodak se, između ostalog, ne ubrajaju doplati za njegu, vanredna plaćanja, dječji doplatci, novčana naknada za brigu o djeci, doplatci za studente ili doplatci za stanovanje.

Ako je dohodak veći od određenog dohodovnog cenzusa za manje od iznosa maksimalne novčane potpore (1.100,00 EUR u slučaju dva zaposlenja, 550,00 EUR u slučaju jednog zaposlenja), razlika se ipak može odobriti kao novčana potpora, ako iznosi najmanje 50,00 EUR.

Obratite pažnju:

Poticaj se može iskoristiti neovisno o imovini osobe kojoj je potrebna njega.

Koji je iznos poticaja i gdje ga mogu zatražiti?

Visina poticaja koji se isplaćuje dvanaest puta godišnje ovisi o tome jesu li nesamostalni skrbitelji ili samostalni skrbitelji zaposleni.

Ako su zaposlene dvije osobe s nesamostalnom djelatnošću, novčana potpora iznosi 1.100,00 EUR mjesečno, a u slučaju jednog zaposlenja 550,00 EUR mjesečno. U slučaju dvaju

samostalnih skrbitelja moguće je isplatiti poticaj od 550,00 EUR, a za jednog skrbitelja polovicu tog iznosa.

Kao prvo mjesto za sva pitanja u vezi s tim na raspolaganju vam stoji Ministarstvo za socijalna pitanja. Ovdje možete i predati zahtjev za poticaj (📄 zahtjev vidi u Prilogu). Informacije o njezi članova porodice možete dobiti u servisu za građane Ministarstva za socijalna pitanja. Dodatne informacije možete pronaći u brošuri 📖 **24-satna skrb kod kuće** (i u lako razumljivoj verziji), Ministarstva za socijalna pitanja.

Za detaljnije informacije i za sva pitanja u vezi s osobama s invaliditetom na raspolaganju vam rado stoji **servis Ministarstva za socijalna pitanja** (📧 vidi Prilog).

Što je Austrijski certifikat kvalitete za agencije za posredovanje 24satne skrbi?

U Austriji, agencije za posredovanje šalju skrbiteljice i skrbitelje osobama kojima je potrebna skrb. U svrhu provjere kvalitete tih agencija, razvijen je Austrijski certifikat za agencije za posredovanje 24-satne skrbi (ÖQZ-24). Certifikat ÖQZ-24 dodjeljuje se na osnovu dobrovoljnosti, a agencijama za posredovanje koje ispunjavaju i više standarde kvalitete od onih koji su predviđeni zakonskim propisima pruža mogućnost da to i dokažu u okviru certifikacijskog postupka.

Certifikat se dodjeljuje na razdoblje od tri godine. Nakon toga je moguća recertifikacija. U slučaju prekršaja, certifikat se može oduzeti.

Certifikat ÖQZ-24 treba biti vidljivi znak visoke kvalitete i treba pridonijeti poboljšanju situacije za sve sudionike.

Detaljnije informacije o certifikatu ÖQZ-24 možete pronaći na oeqz.at ili na sozialministerium.at.

S kim mogu razgovarati o svojim brigama?

Pružanje njege i skrbi članovima porodice kojima je potrebna pomoć predstavlja veliko psihičko opterećenje. Tipične posljedice kućne njege su stres i preopterećenost, ali i strah i zabrinutost zbog onoga što donosi budućnost. **Razgovor s članovima porodice** namijenjen je razmatranju psihičkih problema koji se mogu javiti zbog opterećenja njegom. Na taj način se želi održati odn. poboljšati vlastito zdravlje.

Tim razgovorima identificiraju se mogući individualni postupci i ukazuje se na dostupnu pomoć, na primjer

- spoznaju svojih jakih strana;
- prepoznavanjem osobnih granica;
- držanjem do vlastite dobrobiti;
- informiranjem i poučavanjem o savladavanju situacije.

Za mogućnost takvog razgovora dostupni su vam psihologinje i psiholozi. Razgovor je **besplatan** i se može obaviti po želji kod kuće ili na nekom drugom mjestu. Nakon toga, po potrebi možete dogovoriti i drugi sastanak.

Gdje mogu dobiti informacije i savjet o kućnoj njezi?

Osim toga, imate mogućnost zatražiti **besplatnu kućnu posjetu diplomiranog zdravstvenog radnika ili njegovatelja**. Tu se utvrđuje stvarna situacija u vezi s njegom te se o njoj sveobuhvatno savjetuje i informira kako bi se osigurali što bolji okvirni uvjeti za svakodnevnu skrb. U prvom planu pritom su praktični savjeti za njegu (na primjer, promjena položaja, tjelesna njega itd.), ali i specifične informacije, na primjer, o opskrbi pomagalima, ponudi socijalnih usluga ili o doplatku za njegu.

Centar kompetencija o osiguranju kvalitete u kućnoj njezi pri Zavodu za socijalno osiguranje za samostalne djelatnosti

u cijeloj Austriji organizira i koordinira kućne posjete diplomiranog zdravstvenog radnika i njegovatelja, ali i razgovor s članovima porodice. Preduvjet za to je primanje doplatka za njegu, **obje ponude su besplatne** (✉ vidi Prilog).

Njega – Usluge

Šta mi donose socijalne usluge, ko ih nudi i na koje grupe zanimanja se odnose?

Ako vam je potrebna njega, socijalne usluge vam mogu olakšati život i omogućiti da ostanete u svom stanu. Takve usluge prije svega nude dobrotvorne ustanove, ali ih pružaju i savezne zemlje i općine. Vrsta i ponuda socijalnih usluga razlikuju se u različitim saveznim zemljama. Radi se na širenju na cijelu državu.

O praktičnoj provedbi brinu različite grupe zanimanja, osobito stručnjaci na polju zanimanja socijalne skrbi i zdravstva. Važan korak prema poboljšanju zanimanja koja se bave starim osobama i osobama s invaliditetom predstavlja **sporazum o zanimanjima u socijalnoj skrbi između Saveza i zemalja na osnovu člana 15.a Saveznog ustavnog zakona (B-VG)**. Tim sporazumom, koji je stupio na snagu u julu 2005, zemlje su se obvezale da će za cijelu Austriju donijeti jedinstveni

propis o opisu zanimanja, područjima djelovanja i strukovnom obrazovanju za zanimanja u domenu socijalne skrbi.

Zanimanjima u domenu socijalne skrbi pritom se smatraju **Fachsozialbetreuerin/Fachsozialbetreuer** i **Diplom-Sozialbetreuerin/Diplom-Sozialbetreuer** sa smjerovima za rad sa starijim osobama, rad s osobama s invaliditetom i pratnju osoba s invaliditetom, **Diplom-Sozialbetreuerin/Diplom-Sozialbetreuer** sa smjerom za rad s porodicom te **Heimhelferin/Heimhelfer** i predviđena su u svim saveznim zemljama.

Savez je u određenoj mjeri prilagodio pravne propise koji se odnose na zdravstvenu njegu i njegu bolesnika s kojima je povezano povećanje kvalitete **obrazovanja** za te grupe zanimanja, a koje i vama kao osobi kojoj se pruža skrb trebaju osigurati bolju skrb. Tako je kod zanimanja Heimhelferin/Heimhelfer, Fachsozialbetreuerin/Fachsozialbetreuer i Diplom-Sozialbetreuerin/Diplom-Sozialbetreuer sa smjerom za pratnju osoba s invaliditetom je uveden modul „Pomoć u pružanju osnovne skrbi“. Zanimanja Fachsozialbetreuerin/

Fachsozialbetreuer sa smjerom za rad sa starijim osobama i rad s osobama s invaliditetom te Diplom-Sozialbetreuerin/ Diplom-Sozialbetreuer sa smjerom za rad s porodicom polaze i obrazovanje za zanimanje Pflegeassistentin/Pflegeassistent). 2007. godine uvedena su i obrazovanja u skladu s tim sistemom.

U saveznim zemljama su doneseni odgovarajući **zemaljski zakoni** za zanimanja u domenu socijalne skrbi. Sporazumom koji su zemlje provele Zakonom o zanimanjima u socijalnoj skrbi također se želi povećati **privlačnost te grupe zanimanja**, osobito stvaranjem modularnog sistema obrazovanja, jedinstvenih standarda kvalitete i obrazovanja, jedinstvenim priznavanjem svjedodžbi i propusnošću između pojedinih grupa zanimanja te opsežnim usklađivanjem opisa zanimanja i naziva zanimanja.

Time ne samo da se **povećava vrijednost** zanimanja u socijalnoj skrbi, **šanse** i **mobilitet** na tržištu rada, nego se

značajno doprinosi i **poboljšanju kvalitete** u praksi. A to treba ići u prilog svima vama kojima je skrb potrebna.

Socijalne usluge – koje dolaze u obzir za mene?

Pomoć u kući (Heimhilfe)

Pomoć u kući služi pružanju skrbi i pomoći osobama svih dobnih skupina kojima je potrebna pomoć u vođenju kućanstva i svakodnevnim aktivnostima. U usluge pomoći u kući posebno se ubrajaju:

- poslovi vođenja domaćinstva;
- pomoć u nabavci van stambenog prostora;
- pomoć u održavanju i poticanju tjelesne dobrobiti;
- ispunjavanje osnovnih društvenih potreba putem održavanja i poticanja samostalnosti;
- pomaganje starijim osobama / pomaganje u njezi / asistiranje pri njezi.

Mobilna pomoć i skrb obuhvataju brigu o društvenoj i tjelesnoj dobrobiti osoba svake dobi putem cjelovitog pomaganja s ciljem poticanja, podupiranja, održavanja i nadopunjavanja sposobnosti osoba kojima se pruža skrb, osobito:

- • u održavanju domaćinstva potporom u vođenju domaćinstva;
- • u održavanju i poticanju tjelesne dobrobiti, na primjer, potporom u tjelesnoj higijeni, pri odijevanju, pripremi obroka, provođenju osnovnih tehnika njege, promatranju bolesnika, provođenju osnovnih tehnika mobilizacije, hranjenju i provedbi dijetā pod nadzorom stručnjaka;
- • u ispunjavanju osnovnih društvenih potreba, na primjer, pratnja kod državnih tijela i liječnika, poticanje na samostalno obavljanje svakodnevnih aktivnosti itd.

Prije stupanja na snagu Sporazuma o zanimanjima u socijalnoj skrbi između Saveza i zemalja temeljem člana 15.a Saveznog ustavnog zakona (B-VG), u saveznim zemljama su postojali

jednim dijelom različiti nazivi zanimanja iz ove grupe. Kako bi se osobama sa zanimanjem Sozialbetreuerin/Sozialbetreuer olakšao prelaz u novi sistem, oni koji su obrazovanje završili ranije, mogli su zadržati prijašnje nazive zanimanja. Svi oni koji rade **od 2007. godine**, nose gornje **novе nazive zanimanja** (vidi pod → „Što mi donose socijalne usluge, tko ih nudi i na koje se grupe zanimanja odnose?“ na 62 stranici).

Višesatna pratnja u svakodnevnicima i usluge za rasterećenje (Mehrstündige Alltagsbegleitung und Entlastungsdienste)

Misli se na ponude pružanja višesatne skrbi klijenticama i klijentima te na poticanje i održavanje samoodređenog življenja.

Dnevni centri/dnevna njega (Tageszentren/ Tagespflege)

U dnevnom centru se u toku sedmice, a dijelom i vikendom, ruža skrb osobama kojima je potrebna njega i koje žive kod

kuće. Ta ponuda koja se može koristiti po danu posebno rasterećuje osobe koje njeguju člana porodice.

Porodična pomoć (Familienhilfe)

Porodična pomoć služi za prevladavanje teških porodičnih situacija (npr. bolest osobe koja vodi domaćinstvo, rizične trudnoće, pružanje skrbi djeci s invaliditetom, psihičko preopterećenje itd.). Njom se pomaže u svakodnevnom životu i vođenju domaćinstva i preuzimanju skrbi o djeci. Porodičnu pomoć pružaju zanimanja Diplomsozialbetreuerin/Diplomsozialbetreuer s težištem na radu s porodicom, a dostupna je za pola dana ili cijeli dan.

Kućna njega bolesnika (Hauskrankenpflege)

Kućna njega bolesnika njega je i pružanje skrbi klijenticama i klijentima u njihovom stambenom prostoru. Tu njegu provode osobe koje su ovlaštene za to na osnovu saveznih zakonskih propisa (Zakon o zdravstvenoj njezi i njezi bolesnika). Njega obuhvata sve vrste bolesti i sve dobne skupine. Ona također

obuhvata upućivanje, savjetovanje i praćenje članova porodice i drugih osoba koje sudjeluju u skrbi i njezi. Predstavlja se individualni plan njege i odgovarajući aranžman skrbi. Njega i skrb koju pružaju zanimanja Diplom-Gesundheits- und Krankenpflegerin, Pflege(fach)assistentin/Pflege(fach)assistent, te skrb koju pružaju zanimanja Heimhelferin/Heimhelfer i Sozialbetreuerin/Sozialbetreuer imaju za cilj da vam pomognu kako bi se vaši resursi oporavili, sačuvali odn. poboljšali. Propisi za provedbu kućne njege bolesnika razlikuju se u različitim saveznm zemljama.

Kompetencije više službe (gehobener Dienst) u zdravstvenoj skrbi i njezi bolesnika u medicinskoj dijagnostici i terapiji obuhvataju provedbu medicinskih dijagnostičkih i terapeutskih mjera na vlastitu odgovornost prema uputi liječnika.

Kućna medicinska njega bolesnika odobrava se pak za isti osigurani slučaj u trajanju od najviše 4 sedmice. Nakon toga se odobrava uz dozvolu glavnog liječnika ili liječnika koji je obavio pregled. Ako postoji uputnica zavoda za zdravstveno osiguranje, troškove preuzima odgovarajuće zdravstveno

osiguranje. U protivnom visinu troškova morate razjasniti s dotičnim pružateljem mobilne kućne njege bolesnika.

Hrana na točkovima/dostava hrane/usluga jelovnika (Essen auf Rädern/Essenzustellung/Menüservice)

Hrana na točkovima podrazumijeva jednokratnu ili stalnu dostavu obroka osobama koje se ne mogu pobrinuti za svakodnevni topli ručak. Hrana na točkovima se nudi u različitim oblicima (duboko smrznuto, toplo) i s različitom hranom (normalna prehrana, prehrana za dijabetičare itd.).

Usluga posjeta (Besuchsdienst)

Usluga posjeta ponuda je koja služi (ponovnoj) uspostavi, održavanju i poticanju društvenih kontakata usamljenih osoba i/ili osoba kojima je potrebna njega. Uslugu posjeta najčešće provode volonteri uz stručnu pratnju.

Telefon za hitne pozive/poziv za pomoć (Notruftelefon/Rufhilfe)

Telefon za hitne pozive osobama s tjelesnim invaliditetom omogućava danonoćni poziv za pomoć. Zahvaljujući tehničkom sistemu moguće je pokrenuti automatski poziv za pomoć.

Organizirana susjedska pomoć (Organisierte Nachbarschaftshilfe)

U okviru organizirane susjedske pomoći provode se aktivnosti u stambenom prostoru. Ta služba se odvija pod nadzorom i u saradnji s drugim stručnjacima. Pravni odnosi u organiziranoj susjedskoj pomoći različito su uređeni u organizacijama i savezima zemljama.

Mobilne terapijske usluge (Mobile therapeutische Dienste)

Mobilna fizikalna i radna terapija, te logopedija cjelovita je rehabilitacija pacijentica i pacijenata u privatnom stambenom prostoru s ciljem održavanja i vraćanja što veće samostalnosti i kvalitete života. Provodi se u skladu s saveznim zakonskim propisima.

Savjetovanje za članove porodice (Angehörigenberatung)

Savjetovanje za članove porodice obuhvata pomoć za samopomoć za članove porodica osoba kojima je potrebna njega i skrb. Uslugu pružaju za to obrazovane osobe a ona, ovisno o saveznoj zemlji, obuhvata praktične upute za njegu, informacije o ponudi njege i skrbi, finansijsku potporu itd. pa sve do osnivanja i praćenja grupa samopomoći.

Najam pomagala za njegu (Verleih von Pflegebehelfen)

U nekim saveznm zemljama ponuditelji mobilnih zdravstvenih i socijalnih usluga izvan bolnica iznajmljuju pomagala za njegu. Ta ponuda obuhvata i individualno prilagođavanje pomagala i uputu o njihovoj upotrebi.

Usluga pranja rublja (Wäschepflegedienst)

Usluga pranja rublja u ponudi je za osobe koje se zbog bolesti, dobi i invaliditeta ne mogu same pobrinuti za čisto rublje. U okviru te usluge rublje se preuzima, pere, pegla, ako je nužno odvozi se u čistionicu, po potrebi se popravlja i na kraju opet dostavlja.

Usluga čišćenja (Reinigungsdienst)

Usluga čišćenja podrazumijeva preuzimanje teških poslova u domaćinstvu, kao što su generalno čišćenje, pranje prozora, održavanje vrata, namještaja i podova. To je ponuda za

osobe koje zbog bolesti, dobi ili invaliditeta ne mogu same obavljati te poslove.

Usluga popravaka (Reparaturdienst)

Ako osobe zbog bolesti, dobi ili invaliditeta više ne mogu same obavljati potrebne servise i popravke u domaćinstvu, ili ne mogu izvršiti preinake potrebne za osobe s invaliditetom (na primjer, montaža drški), pomoći će im usluga popravaka. Ipak, ne obavljaju se poslovi vezani uz koncesiju ili opasni poslovi.

Usluge prevoza (Fahrtendienste)

Ovisno o saveznoj zemlji osigurane su različite ponude specijalnih usluga prijevoza odn. popusti na cijene karata za javna prometna sredstva. Za detaljnije informacije o tome obratite se odgovarajućem okružnom poglavarstvu, općinskom uredu ili gradskom poglavarstvu. Informacije možete pronaći i na internetskom portalu BIZEPS (poveznica u Prilogu pod .

U Beču i okolici za narudžbe prevoza iz svih bolnica i u sve bolnice, za liječnike specijaliste, grupne vježbe ili fizikalnu terapiju od 1.1.2013. dostupna je Centrala za usluge prijevoza Austrijskog zdravstvenog osiguranja (Fahrtendienstzentrale der Österreichischen Gesundheitskasse) (poveznica u Prilogu pod .

Osobna asistencija (Persönliche Assistenz)

Tako se naziva sveobuhvatna pomoć osobama s invaliditetom s ciljem da im se osigura što neovisniji i samoodređeni život, a time i ostanak u vlastitom stanu. Dotične osobe biraju osobnog asistenta ili asistenticu, upućuju ih i definiraju konkretne zadatke.

Detaljnije informacije možete pronaći pod sliö.at ili wag.or.at. Detaljnije informacije možete pronaći u Savjetniku **OSOBNA ASISTENCIJA**, BIZEPS, te na bizeps.or.at (BIZEPS, i vidi Prilog).

Palijativna skrb i mobilna palijativna skrb (Sterbebegleitung und Mobile Hospizbetreuung)

To podrazumijeva pružanje skrbi osobama u posljednjoj fazi života skrbi članovima njihove porodice. Usluge se pružaju u kućnom okruženju, ali i u stacionarnim ustanovama. Provodi ih interdisciplinarni tim koji pruža cjelovitu skrb.

Usluge ustanove za palijativnu skrb mogu se koristiti po želji, danju, noću ili cjelodnevno (vidi na [📞 hospiz.at](https://www.hospiz.at)).

Navedeni opisi su uglavnom zasnovani na informacijama udruženja Bundesarbeitsgemeinschaft Freie Wohlfahrt BAG (vidi na [📞 freiewohlfahrt.at](https://www.freiewohlfahrt.at)). Na internetu možete pronaći relevantne informacije, na primjer, na internetskoj stranici udruženja Dachverband Wiener Sozialeinrichtungen na [📞 dachverband.at](https://www.dachverband.at) za Beč i okolice.

Detaljnije informacije možete pronaći na internetskoj stranici [📞 info.service.sozialministerium.at](https://www.info.service.sozialministerium.at). Ova informativna

platforma Ministarstva za socijalna pitanja između ostalog sadrži i zbirku ponuda povezanih s kućnom njegom i pomoći pri vođenju domaćinstva u Austriji. Osim toga, ta zbirka podataka donosi pregled postojeće ponude u vašoj regiji.

Koliko koštaju te usluge?

Troškovi usluga ovise o vrsti usluge i vašem dohotku, pri čemu se u obzir uzima i doplatka za njegu. Razlikuju se i po ponuditeljima, te su moguće regionalne razlike. Stvarne troškove možete saznati direktno kod ponuditelja socijalnih usluga.

Njega – Domovi

Njega kod kuće više nije moguća. Koje alternative postoje?

Ponuda domova jako se razlikuje u pojedinim saveznm zemljama. U načelu možemo razlikovati domove za starije (Altenheim), penzionere (Pensionistenheim) odn. domove za starije (Seniorenheim) i domove za njegu (Pflegeheim), iako postoje mnogi domovi za penzionere s pridruženim odjelom za njegu. Prijem je često vezan uz određene uvjete. Tako u nekim domovima ne primaju osobe s intelektualnim poteškoćama ili psihički bolesne osobe, dok su drugi domovi za njegu rezervirani za osobe koje primaju doplatka za njegu minimalno 3. odn. 4. razine (ovisi o saveznoj zemlji).

Domovi se vode kao javne ustanove određene zemlje, općine ili zajednice općina, ili kao privatni domovi (na primjer, vjerskog udruženja). Detaljnije informacije o tome i o skrbi u ustanovi za palijativnu skrb možete pogledati u brošuri

 EIN:BLICK 4 – Starije osobe, Ministarstvo za socijalna pitanja.

Konkretno usluge doma i troškovi proizlaze iz ugovora s domom koji je uređen Zakonom o ugovaranju domova (Heimvertragsgesetz). Vlasnice i vlasnici domova moraju vas obavijestiti o ponuđenim uslugama prije vašeg prijema u dom. Ako je usluga nositelja doma nedostatna, imate pravo na smanjenje troškova. Visina ovisi o trajanju i ozbiljnosti nedostatka. Pravo na smanjenje troškova vrijedi i za usluge na kojima dom ostvaruje uštedu ako je osoba smještena u domu odsutna više od tri dana.

Više o ovoj temi možete pronaći na sozialministerium.at pod Pflge (Njega) i na konsumentenfragen.at.

Informaciju o tome koji domovi postoje u vašoj okolini možete dobiti u nadležnom općinskom uredu ili okružnom poglavarstvu odn. u gradskoj službi. Detaljnije informacije možete pronaći na internetskoj stranici www.infoservice.

[sozialministerium.at](https://www.sozialministerium.at) i u priručniku Demenzhandbuch –
Betreuungsangebote für demenziell erkrankte Menschen.

Koliko košta mjesto u domu?

Visina troškova doma jako se razlikuje i ovisi o više faktora. Tako ovisi o tome u kojoj se saveznoj zemlji se nalazi dom i o tome radi li se o javnoj ili privatnoj ustanovi.

U mnogim domovima naknade se sastoje od osnovnog iznosa i dodatka koji ovisi o opsegu potrebne njege (najčešće na osnovu klasifikacije za doplatak za njegu u skladu s državnim pravnim propisima).

Detaljnije informacije možete pronaći na internetskoj stranici [infoservice.sozialministerium.at](https://www.infoservice.sozialministerium.at). Najbolje je da se o tačnim i prije svega aktuelnim troškovima raspitate u upravi određenog doma.

Ko pokriva troškove?

Uz doplatak za njegu i penziju, za pokrivanje troškova doma uzimaju se i drugi dohoci. Ako vaš dohodak nije dovoljan za pokrivanje svih troškova doma, najčešće će preostali iznos pokriti nositelj socijalne pomoći odn. minimalne naknade. U tom će vam slučaju mjesečno ostati 20 % penzije i vanrednih plaćanja i 46,70 EUR doplatka za njegu. Tačne informacije o tome možete dobiti u određenom domu za starije i njegu, u nadležnom općinskom uredu ili okružnom poglavarstvu odn. u gradskoj upravi.

Obratite pažnju:

Od 1.1.2018. u okviru socijalne pomoći nije dopušteno, radi pokrivanja troškova njege, služiti se imovinom osoba primljenih u ustanove za njegu, članova njihovih porodica, nasljednica odn. nasljednika i daroprimaca (otpada regres za njegu).

Prilog

✉ Adrese internetskih stranica/poveznice

Sozialministeriumservice – Zentrale (Servis Ministarstva za socijalna pitanja – Centrala)

Babenbergerstraße 5, 1010 Wien

T: 05 99 88 31

F: 05 99 88-2266

SMS für Gehörlose 0664 857 49 17

E: post@sozialministeriumservice.at

W: sozialministeriumservice.at

Ispostave u zemljama

Gradišće

Neusiedler Straße 46,

7000 Eisenstadt

T: 02682 64 0 46

F: 05 99 88-7412

E: [post.burgenland@](mailto:post.burgenland@sozialministeriumservice.at)

sozialministeriumservice.at

W: sozialministeriumservice.at

Koruška

Kumpfgasse 23–25, 9020 Klagenfurt

T: 0463 5864-0

F: 05 99 88-5888

E: [post.kaernten@](mailto:post.kaernten@sozialministeriumservice.at)

sozialministeriumservice.at

W: sozialministeriumservice.at

Donja Austrija

Daniel Gran-Straße 8/3,

3100 St. Pölten

T: 02742 31 22 24

F: 05 99 88-7655

E: [post.niederoesterreich@
sozialministeriumservice.at](mailto:post.niederoesterreich@sozialministeriumservice.at)

W: sozialministeriumservice.at

Gornja Austrija

Gruberstraße 63, 4021 Linz

T: 0732 7604-0

F: 05 99 88-4400

E: [post.oberoesterreich@
sozialministeriumservice.at](mailto:post.oberoesterreich@sozialministeriumservice.at)

W: sozialministeriumservice.at

Salzburg

Auerspergstraße 67a, 5020 Salzburg

T: 0662 88 983-0

F: 05 99 88-3499

E: [post.salzburg@
sozialministeriumservice.at](mailto:post.salzburg@sozialministeriumservice.at)

W: sozialministeriumservice.at

Štajerska

Babenbergerstraße 35, 8020 Graz

T: 0316 70 90

F: 05 99 88-6899

E: [post.steiermark@
sozialministeriumservice.at](mailto:post.steiermark@sozialministeriumservice.at)

W: sozialministeriumservice.at

Tirol

Herzog Friedrich-Straße 3,
6020 Innsbruck
T: 0512 563 101
F: 05 99 88-7075
E: [post.tirol@
sozialministeriumservice.at](mailto:post.tirol@sozialministeriumservice.at)
W: sozialministeriumservice.at

Vorarlberg

Rheinstraße 32/3, 6900 Bregenz
T: 01 588 31
F: 05 99 88-7205
E: [post.vorarlberg@
sozialministeriumservice.at](mailto:post.vorarlberg@sozialministeriumservice.at)
W: sozialministeriumservice.at

Beč

Babenbergerstraße 5, 1010 Wien
T: 01 588 31
F: 05 99 88-2266
E: [post.wien@
sozialministeriumservice.at](mailto:post.wien@sozialministeriumservice.at)
W: sozialministeriumservice.at

Servisi,
poveznice i internetske stranice

**Ministarstvo za socijalna pitanja / Servis za građanke
i građane (Sozialministerium / Service für Bürgerinnen
und Bürger)**

Stubenring 1, 1010 Wien
T: 01 711 00-86 22 86
E: [buergerservice@
sozialministerium.at](mailto:buergerservice@sozialministerium.at)
W: [sozialministerium.at/Services/Service-fuer-
Buergerinnen-und-Buerger.html](http://sozialministerium.at/Services/Service-fuer-Buergerinnen-und-Buerger.html)

Informativni servis (Infoservice)

W: infoservice.sozialministerium.at

Informacije o naknadi tokom odsustva s posla radi njege

W: sozialministeriumservice.at/

Finanzielles/Pflegeunterstuetzungen/Pflegekarenz_und_-teilzeit/Pflegekarenz_und_-teilzeit.de.html

Zahtjev za naknadu tokom odsustva s posla radi njege / naknadu tokom dopusta radi pružanja skrbi članovima porodice (Antrag Pflegekarenzgeld / Familienhospizkarenz-Zuschuss)

W: sozialministeriumservice.at/

Downloads/pflege_pflegekarenzgeld_pflegekarenz_antrag_bundesweit.doc

W: sozialministeriumservice.at/

Downloads/pflege_pflegekarenzgeld_familienhospizkarenz_antrag_bundeswe.doc

Online zahtjev za odsustvo s posla radi njege (OnlineAntrag Pflegekarenz)

W: www.formularservice.gv.at/site/fsrv/user/formular.aspx?pid=b74a92e8b7ba4434a1adff6eb9a8f8ad&pn=B00dc4768dd1040ffb2d7b9cc4dc7c985

Online zahtjev za dopust radi pružanja skrbi članovima porodice (Online-Antrag Familienhospizkarenz)

W: www.formularservice.gv.at/site/fsrv/user/formular.aspx?pid=b74a92e8b7ba4434a1adff6eb9a8f8ad&pn=Bb76c35cbea3c4c8295026aeb57190e3d

Novčane potpore za pomoć osobama koje njeguju članove porodice

W: [sozialministeriumservice.at/
Finanzielles/Pflegeunterstuetzungen/Pflegende_Angewandte/Unterstuetzung_fuer_pflegende_Angewandte/sozialministeriumservice.de.html](https://sozialministeriumservice.at/Finanzielles/Pflegeunterstuetzungen/Pflegende_Angehoerige/Unterstuetzung_fuer_pflegende_Angewandte/Pflegeunterstuetzungen/Pflegende_Angewandte/Unterstuetzung_fuer_pflegende_Angewandte/sozialministeriumservice.de.html)

**Zahtjev za 24-satnu skrb
(Ansuchen zur 24-Stunden-Betreuung)**

W: [sozialministeriumservice.at/
Finanzielles/Pflegeunterstuetzungen/24-Stunden-Betreuung/24-Stunden-Betreuung.de.html](https://sozialministeriumservice.at/Finanzielles/Pflegeunterstuetzungen/24-Stunden-Betreuung/24-Stunden-Betreuung.de.html)

Odvjetnik za osobe s invaliditetom (Behindertenanwalt)

Babenbergerstraße 5/4, 1010 Wien
T: 0800 80 80 16 gebührenfrei
F: 01 711 00-22 37
E: office@behindertenanwalt.gv.at
W: behindertenanwalt.gv.at

Servis za brošure

Stubenring 1, 1010 Wien
T: 01 711 00-86 25 25
E: broschuerenservice@sozialministerium.at
W: sozialministerium.at/broschuerenservice

Familienservice (Obiteljski servis)

T: 0800 24 02 62 gebührenfrei
E: familienservice@bka.gv.at
W: frauen-familien-jugend.bka.gv.at/service/beratung-information/familienservice.html

**Kompetenzzentrum Qualitätssi-
cherung in der häuslichen Pflege
(Centar kompetencija za osiguranje
kvalitete u kućnoj njezi)**

T: 01 50 808 20 87

E: Hausbesuch auf Wunsch:

wunschhausbesuch@svqspg.at

Angehörigengespräch:

angehoerigengespraech@svqspg.at

**Ponuda pomoći za mlade
njegovatelje (Young Carers)**

**Superhands der
Johanniter-Unfall-Hilfe**

Internetplattform für Kinder und
Jugendliche, die zuhause ein

Familienmitglied pflegen

T: 0800 88 87 87

W: superhands.at

**147 Rat auf Draht – hitni poziv za
djecu i mlade**

W: [rataufdraht.at/
themenubersicht/tipps-info/
pflegst-du-jemanden-21107](http://rataufdraht.at/themenubersicht/tipps-info/pflegst-du-jemanden-21107)

**Big Brothers Big Sisters Österreich:
Mentorstvo za djecu i mlade u
teškim situacijama**

W: bigbrothers-bigsisters.at

elco/kico

**Edukacija i savjetovanje za porodice
s psihički oboljelim roditeljem**

W: elco-pmooe.at

JoJo

**Pomoć za djecu s psihički oboljelim
roditeljima i njihove porodice**

W: jojo.or.at

KIPKE

**Savjetovanje djece s psihički obol-
jelim roditeljima**

W: [caritas-stpoelten.at/hilfe-
angebote/menschen-mit-
psychischen-erkrankungen/](http://caritas-stpoelten.at/hilfe-angebote/menschen-mit-psychischen-erkrankungen/)

[beratungangebote/kipke](http://caritas-stpoelten.at/hilfe-angebote/menschen-mit-psychischen-erkrankungen/beratungangebote/kipke)

W: [psz.co.at/beratung-behandlung/
beratung-von-kindern-mit-
psychisch-kranken-eltern-kipke](http://psz.co.at/beratung-behandlung/beratung-von-kindern-mit-psychisch-kranken-eltern-kipke)

Österreichische Krebshilfe:

Mama/tata ima rak

W: [krebshilfe-wien.at/beratung-hilfe/
unser-angebot/mama/papa-hat-
krebs](http://krebshilfe-wien.at/beratung-hilfe/unser-angebot/mama/papa-hat-krebs)

**Österreichisches Jugendrotkreuz
(Austrijski crveni krst za mlade)**

W: [jugendrotkreuz.at/oesterreich/
angebote/pflegefit/young-carers](http://jugendrotkreuz.at/oesterreich/angebote/pflegefit/young-carers)

**Starke Tochter / Starker Sohn
Razmjena i edukacija za djecu i
mlade s članovima obitelji s multip-
lom sklerozom**

W: [cs.at/angebote/cs-multiple-
sklerose-betreuung/coaching-fuer-
kinder-und-jugendliche](http://cs.at/angebote/cs-multiple-sklerose-betreuung/coaching-fuer-kinder-und-jugendliche)

**Verrückte Kindheit (Ludo
djetinjstvo)**

W: www.verrueckte-kindheit.at

harmony4kids – timeout za djecu

W: [harmony4kids.at/index.php/
verein/](http://harmony4kids.at/index.php/verein/)

Nositelji socijalnog osiguranja

**Dachverband der Sozialversiche-
rungsträger (Krovno udruženje
nositelja socijalnog osiguranja)**

Kundmanngasse 21, 1030 Wien

T: 01 711 32-0

E: [PosteingangAllgemein@
sozialversicherung.at](mailto:PosteingangAllgemein@sozialversicherung.at)

W: sozialversicherung.at

**Österreichische Gesundheitskasse
– ÖGK (Austrijski zavod za zdravst-
veno osiguranje)**

Haidingergasse 1, 1031 Wien

T: 05 07 660

E: ÖGK Hauptstelle Wien:
kundenservice@oegk.at

ÖGK in Bundesländern:
versicherungsservice@oegk.at

W: oegk.at

**Pensionsversicherungsanstalt
Hauptstelle (Zavod za penziona
osiguranje Glavna ispostava)**

Friedrich-Hillegeist-Straße 1,
1021 Wien

T: 05 03 03

F: 05 03 03-288 50

E: pva@pensionsversicherung.at

W: pensionsversicherung.at

**Pensionsversicherungsanstalt
Landesstelle Wien (Ispostava
Zavoda za penziono osiguranje u
Beču)**
Friedrich-Hillegeist-Straße 1,
1021 Wien
T: 05 03 03
F: 05 03 03-288 50
E: pva-lsw@pensionsversicherung.at
W: pensionsversicherung.at

**Pensionsversicherungsanstalt
Landesstelle Burgenland (Ispostava
Zavoda za penziono osiguranje u
Gradišću)**
Ödenburger Straße 8,
7001 Eisenstadt
T: 05 03 03
F: 05 03 03-338 50
E: pva-lsb@pensionsversicherung.at
W: pensionsversicherung.at

**Pensionsversicherungsanstalt
Landesstelle Niederösterreich
(Ispostava Zavoda za penziono
osiguranje u Donjoj Austriji)**
Kremser Landstraße 5,
3100 St. Pölten
T: 05 03 03
F: 05 03 03-328 50
E: pva-lsn@pensionsversicherung.at
W: pensionsversicherung.at

**Pensionsversicherungsanstalt
Landesstelle Kärnten (Ispostava
Zavoda za penziono osiguranje u
Koruškroj)**
Südbahngürtel 10, 9021 Klagenfurt
T: 05 03 03
F: 05 03 03-358 50
E: pva-lsk@pensionsversicherung.at
W: pensionsversicherung.at

**Pensionsversicherungsanstalt
Landesstelle Oberösterreich
(Ispostava Zavoda za penziono
osiguranje u Gornjoj Austriji)**

Terminal Tower, Bahnhofplatz 8,
4021 Linz

T: 05 03 03

F: 05 03 03-368 50

E: pva-lso@ppensionsversicherung.at

W: pensionsversicherung.at

**Pensionsversicherungsanstalt
Landesstelle Salzburg (Ispostava
Zavoda za penziono osiguranje u
Salzburgu)**

Schallmooser Hauptstraße 11,
5021 Salzburg

T: 05 03 03

F: 05 03 03-378 50

E: pva-lss@pensionsversicherung.at

W: pensionsversicherung.at

**Pensionsversicherungsanstalt
Landesstelle Steiermark (Ispostava
Zavoda za penziono osiguranje u
Štajerskoj)**

Eggenberger Straße 3, 8021 Graz

T: 05 03 03

F: 05 03 03-348 50

E: pva-lsg@pensionsversicherung.at

W: pensionsversicherung.at

**Pensionsversicherungsanstalt
Landesstelle Tirol (Ispostava
Zavoda za penziono osiguranje u
Tirolu)**

Ing.-Etzel-Straße 13, 6020 Innsbruck

T: 05 03 03

F: 05 03 03-388 50

E: pva-lst@pensionsversicherung.at

W: pensionsversicherung.at

**Pensionsversicherungsanstalt
Landesstelle Vorarlberg (Ispostava
Zavoda za penziono osiguranje u
Vorarlbergu)**

Zollgasse 6, 6850 Dornbirn

T: 05 03 03

F: 05 03 03-398 50

E: pva-lsv@pensionsversicherung.at

W: pensionsversicherung.at

Versicherungsanstalt der Selbständigen (SVS) – Hauptstelle (Zavod za osiguranje samozaposlenih osoba Glavna ispostava)

Wiedner Hauptstraße 84–86,
1051 Wien

T: 050 808 808

E: Versicherungsservice: vs@svs.at

Gesundheitsservice: gs@svs.at

Pensionservice: pps@svs.at

Unfallversicherung: dlz.uv@svs.at

W: svs.at

Versicherungsanstalt öffentlich Bediensteter, Eisenbahnen und Bergbau – Hauptstelle (BVAEB) (Zavod za osiguranje za javne službe, željeznicu i rudarstvo – Glavna ispostava)

Josefstädter Straße 80, 1080 Wien

T: 05 04 05-0

F: 05 04 05-22 900

E: postoffice@bvaeb.sv.at

W: bvaeb.sv.at

Servicestelle Pensionservice der BVAEB (Servis za penzije BVAEB-a)

Josefstädter Straße 80, 1080 Wien

T: 05 04 05-15

F: 05 04 05-16 190

E: pensionservice@bvaeb.sv.at

W: bvaeb.sv.at

Allgemeine Unfallversicherungsanstalt (Opći zavod za osiguranje od nezgoda)

Adalbert Stifter-Straße 65, 1200 Wien

T: 01 593 93-200 00

F: 01 593 93-206 06

E: hal@auva.at

W: auva.at

Klinike/ambulante za sjećanje

LKH-Univ. Klinikum Graz (Zemaljska i univerzitetska klinika u Grazu) Universitätsklinik für Neurologie (Sveučilišna klinika za neurologiju)

Auenbruggerplatz 2, 8036 Graz

T: 0316 385-12 981

F: 0316 32 55 20

E: neurologie@klinikum-graz.at

W: neurologie.uniklinikumgraz.at

**Medizinische Universität Wien
(Medicinski univerzitet u Beču)
Universitätsklinik für Neurologie
(Univerzitetaska klinika za
neurologiju)**

Währinger Gürtel 18–20, 1090 Wien

T: 01 40 400-31 450, -31 170
bzw. -31 230

F: 01 40 400-31 410

E: [neurologie-sekretariat@
meduniwien.ac.at](mailto:neurologie-sekretariat@meduniwien.ac.at)

W: neurologie.meduniwien.ac.at

**Univ.Klinik für Neurologie (Univer-
zitetaska klinika za neurologiju),
Medizinische Universität Innsbruck
(Medicinski univerzitet u
Innsbrucku)**

Christoph-Probst-Platz 1, Innrain 52

6020 Innsbruck
T: 0512 90 03-0

E: i-master@i-med.ac.at

W: i-med.ac.at

**Kepler Universitätsklinikum
(Univerzitetaska klinika Kepler)
Klinik für Neurologie und Psy-
chiarie (Klinika za neurologiju i
psihijatriju)**

Med Campus III.

Krankenhausstraße 9, 4020 Linz

T: 05 76 80 83-68 11

F: 05 76 80 83-68 19

E: neurologie@kepleruniklinikum.at

W: [kepleruniklinikum.at/versorgung/
kliniken/neurologie-2/was-wir-tun](http://kepleruniklinikum.at/versorgung/kliniken/neurologie-2/was-wir-tun)

**Landeskrankenhaus Horn (Zemaljska
klinika Horn) Abteilung für Neurolo-
gie (Odjel za neurologiju)**

Spitalgasse 10, 3580 Horn

T: 02982 90 04-14 508

F: 02982 90 04-49 259

E: office@horn.lknoe.at

W: [horn.lknoe.at/fuer-patienten/
abteilungen/neurologie/
informationen](http://horn.lknoe.at/fuer-patienten/abteilungen/neurologie/informationen)

**Bezirkskrankenhaus Kufstein
(Okružna bolnica u Kufsteinu)
Abteilung für Neurologie (Odjel za
neurologiju)**

Endach 27, 6330 Kufstein

T: 05372 69 66-4405

E: neurologie@bkh-kufstein.at

W: bkh-kufstein.at/de/neurologie.html

**Konventhospital der Barmherzigen
Brüder Linz ((Bolnica samostana Mi-
losrdne braće u Linzu) Abteilung für
Neurologie (Odjel za neurologiju)**

Seilerstätte 2, 4021 Linz

T: 0732 78 97-25 300

F: 0732 78 97-25 399

W: [barmherzige-brueder.at/site/
linz/medizinpflege/
abteilungeninstitute/neurologie](http://barmherzige-brueder.at/site/linz/medizinpflege/abteilungeninstitute/neurologie)

**Sozialmedizinisches Zentrum Ost
(Centar za socijalnu medicinu Istok)
– Donauspital
Abteilung für Neurologie (Odjel za
neurologiju)**

Langobardenstraße 122, 1220 Wien

T: 01 288 02-4202, -4203 bzw. -4208

F: 01 288 02-4280

E: dsp.neu@wienkav.at

W: [wienkav.at/kav/dsp/medstellen_
anzeigen.asp?ID=24](http://wienkav.at/kav/dsp/medstellen_anzeigen.asp?ID=24)

**Universitätsklinik für Neurologie,
neurologische Intensivmedizin
und Neurorehabilitation (Univer-
ziteteska klinika za neurologiju,
neurološku intenzivnu medicinu i
neurorehabilitaciju)**

**Christian-Doppler-Klinik (Klinika
Christian Doppler)**

Ignaz Harrer Straße 79, 5020 Salzburg

T: 05 72 55-0

W: salk.at/107.html

**Landeskrankenhaus Villach
(Zemaljska bolnica u Villachu)
Abteilung für Neurologie und Psy-
chosomatik (Odjel za neurologiju i
psihosomatiku)**

Nikolaigasse 43, 9500 Villach

T: 04242 208-62 332

F: 04242 208-62 710

E: neurologie-sekretariat@lkh-vil.or.at

W: [www.lkh-vil.or.at/abteilungen-
institute/medizinische-abteilungen/
neurologie](http://www.lkh-vil.or.at/abteilungen-
institute/medizinische-abteilungen/
neurologie)

**Kepler Universitätsklinikum (Univer-
ziteteska klinika Kepler) Neuromed
Campus**

Wagner-Jauregg-Weg 15, 4020 Linz

T: 05 76 80 87-0

E: nmc@kepleruniklinikum.at

W: kepleruniklinikum.at

**GerontoPsychiatrisches Zentrum
(Centar za gerontopsihijatriju)**

Modecenterstraße 14/C/1. OG,
1030 Wien

T: 01 40 00-530 90

W: [psd-wien.at/einrichtungen/
behandlung/gerontopsychiatrie.
html](http://psd-wien.at/einrichtungen/
behandlung/gerontopsychiatrie.
html)

Landeskrankenhaus Graz II (Zemaljska bolnica u Grazu II) Abteilung für Alterspsychiatrie und Alterspsychotherapie (Odjel za gerontopsihijatriju i gerontopsihoterapiju)

Wagner Jauregg Platz 1, 8053 Graz

T: 0316 21 91-2216

E: app@lkh-graz2.at

W: lkh-graz2.at/cms/beitrag/10004657/2171230

Klinikum Klagenfurt am Wörthersee (Klinika u Klagenfurtu na jezeru Wörthersee) Abteilung für Neurologie (Odjel za neurologiju) Feschingstraße 11, 9020 Klagenfurt

T: 0463 538-31 703

F: 0463 538-31 709

E: neurologie.klagenfurt@kabeg.at

W: klinikum-klagenfurt.at/abteilungen-ambulanzen/medizinische-abteilungen/neurologie

Krankenhaus der Barmherzigen Brüder (Bolnica Milosrdne braće) Abteilung Neurologie (Odjel za neurologiju)

Standord Eggenberg

Bergstraße 27, 8020 Graz

T: 0316 59 89-22 130

F: 0316 59 89-22 005

W: barmherzige-brueder.at/site/graz/medizinpflege/abteilungeninstitute/egg/neurologie/ambulanzen/gedaechtnisstoeerung

Krankenhaus Hietzing mit Neurologischem Zentrum Rosenhügel (Bolnica u Hietzingu s neurološkim centrom u Rosenhügelu) Abteilung für Neurologie (Odjel za neurologiju)

Riedelgasse 5, 1130 Wien

T: 01 880 00-257

E: nzr.1nr@wienkav.at

W: wienkav.at/kav/khr/medstellen_anzeigen.asp?ID=3474

MAS Alzheimerhilfe (pomoć za oboljele od Alzheimerove bolesti)

Lindaustraße 28, Eingang A

2. Stock,

4820 Bad Ischl

T: 06132 214 10

F: 06132 214 10-10

E: alzheimerhilfe@mas.or.at

W: alzheimerhilfe.at

Specijalna punomoć za skrb/skrbništvo/zastupanje punoljetnih osoba/ palijativna skrb

VertretungsNetz – zastupanje punoljetnih osoba, odvjetnici za pacijente, zastupanje osoba u domovima

Ungargasse 66, 1030 Wien

T: 01 330 46 00

F: 01 330 46 00-99

E: verein@vertretungsnetz.at

W: vertretungsnetz.at

NÖ Landesverein für Erwachsenenschutz (Donjoaustrijsko udruženje za zaštitu punoljetnih osoba)

Bräuhausgasse 5/Stiege 2/2. Stock,
3100 St. Pölten

T: 02742 771 75

E: erwachsenenschutz@noelv.at

W: noelv.at

Erwachsenenvertretung Salzburg (Zastupanje punoljetnih osoba u Salzburgu)

Hauptstraße 91d,

5600 St. Johann im Pongau

T: 06412 67 06

E: office@erwachsenenvertretung.at

W: erwachsenenvertretung.at

**IfS-Sachwalterschaft Feldkirch
(skrbništvo)**

Johannergasse 6, 6800 Feldkirch

T: 05 17 55-591

F: 05 17 55-9591

E: erwachsenenvertretung@ifs.at

W: ifs.at

**Informacije o pravu na zaštitu
punoljetnih osoba Saveznog mi-
nistarstva pravosuđa**

W: [justiz.gv.at/web2013/html/default/
2c94848a5f0b170e015f4e7a945c
5dcc.de.html](http://justiz.gv.at/web2013/html/default/2c94848a5f0b170e015f4e7a945c5dcc.de.html)

**Österreichische Notariatskammer
(Austrijska notarska komora)**

Landesgerichtsstraße 20, 1010 Wien

T: 01 402 45 09-0

F: 01 406 34 75

E: kammer@notar.or.at

W: notar.at

**Zentrales Vertretungsver- zeichnis
der Österreichischen Notariatskam-
mer (Centralni registar zastupnika
Austrijske notarske komore)**

W: [notar.at/de/dienstleistungen/
vorsorgevollmacht/
vertretungsverzeichnis](http://notar.at/de/dienstleistungen/vorsorgevollmacht/vertretungsverzeichnis)

**Dachverband HOSPIZ Österreich
(DVHÖ)**

Ungargasse 3/1/18, 1030 Wien

T: 01 803 98 68

F: 01 803 25 80

E: dachverband@hospiz.at

W: hospiz.at

**Informacije o pacijentovom raspo-
laganju (Patientenverfügung)**

W: [oesterreich.gv.at/themen/soziales/
pflege/3.html](http://oesterreich.gv.at/themen/soziales/pflege/3.html)

Odvjetnici za pacijente

Gradišće

Gesundheits-, Patientinnen-, Patienten- und Behindertenanwaltschaft Burgenland (Odvjetništvo za pitanja zdravlja, pacijentica i pacijenata i osoba s invaliditetom u Gradišću)

Marktstraße 3, 7000 Eisenstadt

T: 057 600-21 53

F: 057 600-21 71

E: post.patientenanwalt@bgld.gv.at

W: burgenland.at/service/landes-ombudsstelle/gesundheits-patientinnen-patienten-und-behindertenanwaltschaft-burgenland

Koruška

Patientenanwaltschaft (Odvjetništvo za pacijente)

Völkermarkter Ring 31,
9020 Klagenfurt

T: 050 536 57-102

F: 050 536 57-100

E: patientenanwalt@ktn.gv.at

W: patientenanwalt-kaernten.at

Donja Austrija

NÖ Patienten- und Pflegeanwaltschaft (Odvjetništvo za pitanja pacijenata i njege u Donjoj Austriji)

Tor zum Landhaus,
Landhausplatz 1, 3109 St. Pölten

T: 02742 90 05-15 575

F: 02742 90 05-15 660

E: post.ppa@noel.gv.at

W: patientenanwalt.com

Gornja Austrija

OÖ Patienten- und Pflegevertretung (Zastupanje u pitanjima pacijenata i njege u Gornjoj Austriji)

Bahnhofsplatz 1, 4021 Linz

T: 0732 77 20-142 15

F: 0732 77 20-214 355

E: ppv.post@ooe.gv.at

W: land-oberoesterreich.gv.at/patientenundpflegevertretung.htm

Salzburg

Salzburger Patientenvertretung (Zastupanje pacijenata u Salzburgu)

Michael Bacher Straße 36,
5020 Salzburg

T: 0662 80 42-20 30

F: 0662 80 42-32 04

E: patientenvertretung@salzburg.gv.at

W: salzburg.gv.at/themen/gesundheit/patientenvertretung

Štajerska

PatientInnen- und Pflegeombud- schaft (Pravobraniteljstvo za pitanja pacijenata i njege)

Friedrichgasse 9, 8010 Graz

T: 0316 877-33 50

E: ppo@stmk.gv.at

W: patientenvertretung.steiermark.at

Tirol

Patientenvertretung (Zastupanje pacijenata)

Meraner Straße 5,

6020 Innsbruck

T: 0512 508 77 00

F: 0512 508-74 77 05

E: patientenvertretung@tirol.gv.at

W: tirol.gv.at/patientenvertretung

Vorarlberg

Patientenanwalt für das Land (Odv- jetnik za pacijente) Vorarlberg

Marktplatz 8, 6800 Feldkirch

T: 05522 815 53

F: 05522 815 53-15

E: anwalt@patientenanwalt-vbg.at

W: patientenanwalt-vbg.at

Beč

Wiener Pflege-, Patientinnen- und Patientenanwaltschaft (Odv- jetnik za pitanja njege, pacijentica i pacijenata u Beču)

Ramperstorffergasse 67, 1050 Wien

T: 01 587 12 04

Kostenlose Pflegehotline:
0800 20 31 31

F: 01 586 36 99

E: post@wpa.wien.gv.at

W: patientenanwalt.wien.at

**Interesna udruženja / osobna
asistencija / usluge prijevoza**

**Österreichischer Behinderten-
rat (Austrijski savjet za osobe s
invaliditetom)**

Favoritenstraße 111/11, 1100 Wien
T: 01 513 15 33-0
F: 01 513 15 33-150
E: dachverband@behindertenrat.at
W: behindertenrat.at

**WAG Assistenzgenossenschaft
(osobna asistencija)**

Modecenterstraße 14/A/EG,
Eingang: Döblerhofstr. 9, 1030 Wien
T: 01 798 53 55-0
F: 01 798 53 55-21
E: office@wag.or.at
W: wag.or.at

**BIZEPS – Zentrum für
Selbstbestimmtes Leben (centar za
samoodređeni život)**

Schönngasse 15–17/4, 1020 Wien
T: 01 523 89 21
F: 01 523 89 21-20
E: office@bizeps.or.at
W: bizeps.or.at

**BIZEPS – Information Mobilität
(informacije o mobilnosti) – Fahr-
tendienste (usluge prevoza)**

W: bizeps.or.at/fahrtendienste

**Fahrtendienstzentrale (Centrala za
usluge prevoza)**

aller & Felsingher Gesmbh
Franz-Reitlinger-Gasse 5
1220 Wien
T: 01 488 58
F: 0810 955 405 84 18
E: office@fahrtendienstzentrale.com
W: fahrtendienstzentrale.com

**Kriegsopfer- und Behinderten-
verband Österreich – KOBV (Aus-
trijski savez žrtava rata i osoba s
invaliditetom)**

Lange Gasse 53, 1080 Wien
T: 01 406 15 86
F: 01 406 15 86-12
E: kobv@kobv.at
W: kobv.at

Interessengemeinschaft pflegender Angehöriger (Interesno udruženje osoba koje njeguju članove porodice)

Wiedner Hauptstraße 32, 1040 Wien

T: 01 589 00-328

E: office@ig-pflege.at

W: ig-pflege.at

Selbstbestimmt Leben Österreich (Samoodređeni život u Austriji)

Laxenburger Strasse 28/1/1/15,

1100 Wien

E: slioe@gmx.at

W: slioe.at

Adrese udruženja i saveza koji se bave osobama s invaliditetom možete pronaći u brošuri **EIN:BLICK 8 – Ravnopravnost**, Ministarstva za socijalna pitanja.

Popis navedenih adresa zbog nedovoljnih mogućnosti predstavlja samo primjer i ne može se smatrati potpunim.

Dodatne informacije o ustanovama za osobe s invaliditetom (državna tijela, ustanove za savjetovanje i skrb, udruženja, grupe samopomoći, interesna udruženja itd.) možete pronaći na internetskoj stranici infoservice.sozialministerium.at

Brošure, informativni materijal, preuzimanja

EIN:BLICK 1 Djetinjstvo i mladost

- 2 Rad**
- 3 Rehabilitacija**
- 4 Starije osobe**
- 5 Njega**
- 6 Socijalna naknada**
- 7 Finansije**
- 8 Ravnopravnost**

8. Kompletno izdanje 2019.

Izdavač: Ministarstvo za socijalna pitanja
besplatno dostupno u ispostavi servisa Ministarstva za socijalna pitanja u vašoj zemlji i u servisu za brošure Ministarstva za socijalna pitanja na sozialministerium.at/broschuerenservice, Tel. na 01 711 00-86 25 25.

24-Stunden-Betreuung zu Hause

Neues und Wissenswertes zum Thema 24-Stunden-Betreuung + Leicht-Lesen Version

Izdavač: Ministarstvo za socijalna pitanja
besplatno dostupno u ispostavi servisa Ministarstva za socijalna pitanja u vašoj zemlji i u servisu za brošure Ministarstva za socijalna pitanja na sozialministerium.at/broschuerenservice, Tel. na 01 711 00-86 25 25.

Information zum Pflegegeld

Erklärt in leichter Sprache

Izdavač : Ministarstvo za socijalna pitanja
besplatno dostupno u ispostavi servisa Ministarstva za socijalna pitanja u vašoj zemlji i u servisu za brošure Ministarstva za socijalna pitanja na sozialministerium.at/broschuerenservice, Tel. na 01 711 00-86 25 25.

Das Pflegekarenzgeld (prospekt)

Izdavač: Ministarstvo za socijalna pitanja;
besplatno dostupno u ispostavi servisa Ministarstva za socijalna pitanja u vašoj zemlji i u servisu za brošure Ministarstva za socijalna pitanja na [☎ sozialministerium.at/broschuerenservice](https://sozialministerium.at/broschuerenservice), Tel. na 01 711 00-86 25 25.

Unterstützungen für pflegende Angehörige (Folder)

Izdavač: Ministarstvo za socijalna pitanja;
besplatno dostupno u ispostavi servisa Ministarstva za socijalna pitanja u vašoj zemlji i u servisu za brošure Ministarstva za socijalna pitanja na [☎ sozialministerium.at/broschuerenservice](https://sozialministerium.at/broschuerenservice), Tel. na 01 711 00-86 25 25.

Pflegekarenz/Pflegeteilzeit und Familienhospizkarenz/ Familienhospizteilzeit

Izdavač: Ministarstvo za socijalna pitanja;
besplatno dostupno u ispostavi servisa Ministarstva za socijalna pitanja u vašoj zemlji i u servisu za brošure Ministarstva za socijalna pitanja na [☎ sozialministerium.at/broschuerenservice](https://sozialministerium.at/broschuerenservice), Tel. na 01 711 00-86 25 25.

Pflegekarenz/Pflegeteilzeit und Familienhospizkarenz/ Familienhospizteilzeit

Leicht-Lesen-Version

Izdavač: Ministarstvo za socijalna pitanja;
besplatno dostupno u ispostavi servisa Ministarstva za socijalna pitanja u vašoj zemlji i u servisu za brošure Ministarstva za socijalna pitanja na [☎ sozialministerium.at/broschuerenservice](https://sozialministerium.at/broschuerenservice), Tel. na 01 711 00-86 25 25.

Nationaler Aktionsplan Behinderung 2012–2020 – Strategie der Österreichischen Bundesregierung zur Umsetzung der UN-Behindertenrechtskonvention

Izdavač: Ministarstvo za socijalna pitanja;

besplatno dostupno u ispostavi servisa Ministarstva za socijalna pitanja u vašoj zemlji i u servisu za brošure Ministarstva za socijalna pitanja na sozialministerium.at/broschuerenservice, Tel. unter 01 711 00-86 25 25.

Nationaler Aktionsplan Behinderung 2012–2020

Leicht Lesen-Version

Izdavač: Ministarstvo za socijalna pitanja;

besplatno dostupno u ispostavi servisa Ministarstva za socijalna pitanja u vašoj zemlji i u servisu za brošure Ministarstva za socijalna pitanja na sozialministerium.at/broschuerenservice, Tel. na 01 711 00-86 25 25.

Bericht der Bundesregierung über die Lage der Behinderten Menschen in Österreich 2016

besplatno dostupno u ispostavi servisa Ministarstva za socijalna pitanja u vašoj zemlji i u servisu za brošure Ministarstva za socijalna pitanja na sozialministerium.at/broschuerenservice, Tel. na 01 711 00-86 25 25.

Österreichischer Pflegevorsorgebericht 2018

Izdavač: Ministarstvo za socijalna pitanja;

besplatno dostupno u ispostavi servisa Ministarstva za socijalna pitanja u vašoj zemlji i u servisu za brošure Ministarstva za socijalna pitanja na sozialministerium.at/broschuerenservice, Tel. na 01 711 00-86 25 25.

Demenzhandbuch

Studija Austrijskog instituta za zdravstvo (ÖBIG) o ponudi skrbi za osobe oboljele od demencije

Izdavač: Ministarstvo za socijalna pitanja; za preuzimanje na sozialministerium.at/broschuerenservice

Österreichischer Demenzbericht 2014

Opis epidemioloških osnova i aktuelne situacije na polju opskrbe, pružanja njege i skrbi ljudima s demencijom.

Izdavač: Ministarstvo za socijalna pitanja i Savezno ministarstvo zdravstva

besplatno dostupno u ispostavi servisa Ministarstva za socijalna pitanja u vašoj zemlji i u servisu za brošure Ministarstva za socijalna pitanja na sozialministerium.at/broschuerenservice, Tel. na 01 711 00-86 25 25.

Demenzstrategie – Gut leben mit Demenz

Izdavač: Gesundheit Österreich GmbH; besplatno dostupno u ispostavi servisa Ministarstva za socijalna pitanja u vašoj zemlji i u servisu za brošure Ministarstva za socijalna pitanja na sozialministerium.at/broschuerenservice, Tel. na 01 711 00-86 25 25.

Gut leben mit Demenz – Ein Wegweiser (prospekt)

Izdavač: Ministarstvo za socijalna pitanja besplatno dostupno u ispostavi servisa Ministarstva za socijalna pitanja u vašoj zemlji i u servisu za brošure Ministarstva za socijalna pitanja na sozialministerium.at/broschuerenservice, Tel. na 01 711 00-86 25 25.

Demenzstrategie – Angebote für pflegende Angehörige

Izdavač: Gesundheit Österreich GmbH i Ministarstvo za socijalna pitanja

Dostupno za preuzimanje na sozialministerium.at/dam/jcr:31eea383-2525-48f7-b547-bfd84290ab7d/Pflegende_Angenh%C3%B6rige_Bundesweite_Angbote_Juni_19.pdf

Kinder und Jugendliche als pflegende Angehörige – Einsicht in die Situation gegenwärtiger und ehemaliger Kinder in Österreich

Studija Instituta za sestrinstvo Univerziteta u Beču (Institut für Pflegewissenschaft der Universität Wien); besplatno dostupno u ispostavi servisa Ministarstva za socijalna pitanja u vašoj zemlji i u servisu za brošure Ministarstva za socijalna pitanja na sozialministerium.at/broschuerenservice, Tel. na 01 711 00-86 25 25.

Kinder und Jugendliche als pflegende Angehörige – Konzeptentwicklung und Planung von familienorientierten Unterstützungsmaßnahmen für Kinder und Jugendliche als pflegende Angehörige

Studija Instituta za sestrinstvo Univerziteta u Beču (Institut für Pflegewissenschaft der Universität Wien); besplatno dostupno u ispostavi servisa Ministarstva za socijalna pitanja u vašoj zemlji i u servisu za brošure Ministarstva za socijalna pitanja na sozialministerium.at/broschuerenservice, Tel. na 01 711 00-86 25 25.

Who cares? YOUNG CARERS! (prospekt)

Izdavač: Ministarstvo za socijalna pitanja;
besplatno dostupno u ispostavi servisa Ministarstva za socijalna pitanja u vašoj zemlji i u servisu za brošure Ministarstva za socijalna pitanja na sozialministerium.at/broschuerenservice, Tel. na 01 711 00-86 25 25.

Erwachsenenschutzrecht – Wissenswertes für Vertretene, Vertreter/innen und Interessierte

Izdavač: Savezno ministarstvo za ustav, reforme, deregulaciju i pravosuđe

Preuzimanje na www.justiz.gv.at/home/buergerservice/erwachsenenschutz/informationsbroschueren-41.de.html

Patientenverfügung und Selbstbestimmung – Leitfaden für Ärztinnen und Ärzte zur Erstellung und Anwendung einer Patientenverfügung

Izdavač: Ministarstvo za socijalna pitanja
besplatno dostupno na sozialministerium.at/broschuerenservice, Tel. na 01 711 00-86 25 25

Pacijentovo raspolaganje (Patientenverfügung)

Izdavač: Dachverband Hospiz Österreich (DVHÖ) dostupno uz dobrovoljnu donaciju na [📄 hospiz.at/publikationen/patientenverfuegung](https://www.hospiz.at/publikationen/patientenverfuegung), tel. 01 803 98 68, Faks: 01 803 25 80 ili e-poštom: dachverband@hospiz.at

Persönliche Assistenz in Wien – Ein BIZEPS Ratgeber

Izdavač: BIZEPS-Behindertenberatungszentrum,
Zentrum für Selbstbestimmtes Leben
Troškovi: 6,- EUR + poštarina, dostupno na [📄 bizeps.or.at/broschueren/pa](https://www.bizeps.or.at/broschueren/pa), tel. 01 523 89 21, faks: 01 523 889 21-20 ili e-poštom: office@bizeps.or.at

- 1. svezak Djetinjstvo i mladost
- 2. svezak Rad
- 3. svezak Rehabilitacija
- 4. svezak Starije osobe
- 5. svezak Njega
- 6. svezak Socijalna naknada
- 7. svezak Finansije
- 8. svezak Ravnopravnost

EINBLICK

Savezno ministarstvo za socijalna pitanja, zdravlje, njegu i zaštitu potrošača informira o važnim pitanjima u vezi s invaliditetom.

